

Høringsrapport

Oppsummering av høringsuttalelser til planprogram og dokument om hovedutfordringer i vannregionen - 2025

Foto: Kabelvåg havn

Informasjon om vannregionen og planarbeidet er tilgjengelig på:

<https://www.vannportalen.no/vannregioner/nordland>

Kontaktinformasjon

Seniorrådgiver Håkon Roald: hakroa@nfk.no

Seniorrådgiver Lars Ekker: larekk@nfk.no

Innhold

1. Bakgrunn	3
2. Om høringen.....	3
2.1. Oppstartsmøte for høringen.....	3
2.2. Høringsmøte – Hvordan samarbeide for å nå miljømålene?	3
2.3. Temamøter.....	3
3. Høringsinnspill	4
3.1. Oppsummering av innspillene.....	5
4. Hvordan er høringsinnspillene behandlet?	7
5. Endringer i plandokumentene.....	7
5.1. Endringer i planprogrammet	7
5.2. Endringer i hovedutfordringsdokumentet	8
Vedlegg 1 - Aktører som har sendt høringsuttalelse	9
Vedlegg 2 - Merknadsbehandling	10

1. Bakgrunn

Regionale planer for vannforvaltning skal oppdateres hvert 6. år. Denne høringsrapporten omhandler innspill til planprogram og hovedutfordringsdokumentet for Nordland og Jan Mayen vannregion. Dokumentene har ligget ute på høring fra og med 1. januar 2025 til 30. juni 2025.

2. Om høringen

Fylkesrådet i Nordland vedtok å legge forslag til planprogram og hovedutfordringsdokument ut til høring og offentlig ettersyn i perioden 1. januar til 30. juni 2025. I løpet av høringsperioden ble det invitert til følgende møter:

2.1. Oppstartsmøte for høringen

I møtet ble det informert om vannforvaltningen, om høringen (formål, frister, medvirkning mm.) og om status for kunnskap om vannmiljøet i Nordland. Vi fikk også høre om hvilke forventninger interesseorganisasjonene har til arbeidet. Se videopptak og les oppsummering her: [Godt fremmøte på oppstartsmøte](#). Oppstartsmøtet viste at det er viktig med:

- God informasjonsflyt og kommunikasjon om hvordan forvaltninga er organisert og hvordan oppdatere Vann-nett
- En tydeliggjøring av sammenhengen mellom Vann-nett og regional vannforvaltningsplan
- Dialog - å sørge for møteplasser og lav terskel for medvirkning

2.2. Høringsmøte – Hvordan samarbeide for å nå miljømålene?

Digitalt høringsmøte for få synspunkter på dagens vannforvaltning i Nordland. Hva kan bli bedre? Og hva bør vi ta tak i ved oppdatering av planen? [Les oppsummering av møte her](#). Følgende innspill gikk igjen i møtet:

- Deltakerne var omforent om vårt felles mål, nemlig å oppnå og opprettholde god tilstand i vannet vårt
- Det er behov for oppdatert kunnskapsgrunnlag i Vann-nett. Dette er viktig for å kunne drive kunnskapsbasert forvaltning og sette i gang målrettede tiltak
- Det er viktig å ta hensyn til målkonflikter. Diskusjon og samarbeid om kartlegging og løsninger er viktig. Dette gjelder også på høyere nivå, med systematiske utfordringer i vannforskriften og vanndirektivet
- Ressursmangel, spesielt i kommunene, skaper utfordringer med oppfølging av vannforskriften. Vannområdekoordinator og regionalt nivå kan bistå med kunnskap, veiledning i interkommunale prosjekter
- Aktører ønsker tidlig involvering i planlegging
- Ønsker om tydelige føringer og forventninger i vannforvaltningsplanene

2.3. Temamøter

Det ble arrangert felles digitale temamøter med Troms og Finnmark om:

- Klimaendringer og vannmiljø i Nord-Norge
- Marin forsøpling og forurensning i Nord-Norge

- Avløp og vannmiljø i Nord-Norge, [Videopptak og oppsummering](#). I løpet av møtet og diskusjonen ble viktigheten av følgende punkter fremhevet av flere:
  - Utarbeid en plan for avløp og sett opp en prioriteringsliste. Ta en ting av gangen
  - Fagmiljø og kompetanseheving: rekrutter folk som interesserer seg for temaet, så kan man bygge et godt fagmiljø med bred kompetanse.
  - Samarbeid på tvers av kommuner kan redusere kostnader for både kommuner og innbyggere
  - Tilsyn og veiledning ved statsforvalter har stor verdi når det gjelder å få gjennomslag og politisk gehør for å jobbe med avløpsplaner og rydde opp i spredte avløp
  - Lokale vannområdekoordinatorer er gode ressurser som det er både hensiktsmessig og nyttig å samarbeide med

Det var generelt god deltakelse på møtene, med deltagere fra statlige myndigheter, fylkeskommuner, kommuner, og ulike organisasjoner. Oppsummeringer, videopptak og presentasjoner ligger her: [Høringsmøter Nordland - Vannportalen](#).

3. Høringsinnspill

Høringsdokumentene og innkomne høringsuttalelser finnes her: [Høringsinnspill til planprogram og hovedutfordringer](#).

Det kom inn høringssvar fra 26 parter (vedlegg 1). Uttalelsene fordeler seg slik på ulike aktører:

- Kommune og regionråd: 5
- Statlige myndighet: 6
- Grensekryssende vannregion: 1
- Bruker- og næringsinteresser: 14

Spørsmålene vi særlig ønsket svar på i høringen var:

- Er det tydelig når og hvordan ulike myndigheter skal delta i arbeidet?
- Er det viktige tema eller utredninger som mangler i planprogrammet?
- Har du forslag til forbedringer til planprogrammet?
- Har du viktige innspill til det foreslåtte programmet for utredning av konsekvenser for miljø og samfunn (KU)?
- Har du innspill om prioriteringer som bør vurderes og utredes i arbeidet?

Det er gitt innspill til både planprogram og til hovedutfordringsdokumentet. Mange har svart på spørsmålene som var satt opp i høringsbrevet. Det har i tillegg kommet mange synspunkter som ikke er direkte knyttet til plandokumentene som var på høring. Flere av disse ligger utenfor vannregionmyndighetens ansvarsområde. Flere innspill gjelder også det videre arbeidet med oppdatering av vannforvaltningsplan og tiltaksprogram.

3.1. Oppsummering av innspillene

Innspillene dekker et bredt spekter av temaer og gir verdifulle bidrag til planarbeidet. Mange er positive til målene i vannforvaltningsarbeidet og sier at de ønsker å bidra til et bedre vannmiljø.

Innspillene viser også at det er behov for tilstrekkelige ressurser til å følge opp kravene i vannforskriften. «Arbeidet krever omfattende planlegging og saksbehandling og mange av kommunene har ikke de nødvendige ressurser til å starte disse prosessene» (Polarsirkelrådet). Det er behov for å jobbe med:

- Medvirkning og kommunikasjon
- Tydeliggjøring av roller og ansvar
- Forbedring av kunnskapsgrunnlaget
- Miljømål og måloppnåelse - Ønske om tydeligere prioritering og realistiske mål
- Tydeliggjøring av målkonflikter i arbeidet med vannforskriften
- Hva er en hensiktsmessig tilnærming for å oppnå helhetlig vannforvaltning?

Forbedre medvirkning og kommunikasjon

Flere innspill påpeker betydningen av god medvirkning og kommunikasjon i planprosessen og vannforvaltningen generelt. Det ønskes bedre tilrettelegging for frivillige organisasjoner, med møter på kveldstid, informasjonsvideoer, bruk av klart språk, lokale referansegrupper og temagrupper. Fra næringsinteresser fremmes blant annet behovet for jevnlig dialog og muligheten til å bidra med kunnskap de sitter på. Noen sektormyndigheter ønsker temamøter for bestemte tema, gjerne på tvers av vannregioner. Generelt ønskes en tydeligere beskrivelse av hvordan medvirkning faktisk skal foregå, ikke bare når.

Vannområdekoordinatorene trekkes frem som nøkkelpersoner og første kontaktpunkt inn mot vannforvaltningen. De har en viktig rolle med å dele gode tiltak og prosjekter, informere om vannforvaltningen, samt koordinere og igangsette arbeid i vannområdene.

Tydeliggjør roller og ansvar

Flere innspill peker på behovet for tydeligere rolleavklaringer og bedre samordning mellom myndigheter i vannforvaltningsarbeidet. Det har kommet innspill om å tydeliggjøre sektorene og kommunene sin plikt til å delta i planarbeidet og deres ansvar for å anvende vannforskriften § 12. Det har også kommet innspill om at kommunene må være bevisst deres ansvar for å bruke arealplaner som et verktøy for å nå miljømålene. Samordning mellom sektorene løftes frem som sentralt for god og forutsigbar oppfølging av vannforvaltningsplanen for brukerinteressene.

Kunnskapsgrunnlaget, et kontinuerlig arbeid

Det er bred enighet om at et godt kunnskapsgrunnlag er en forutsetning for arbeidet med å oppdatere planene, identifisere tiltak og nå miljømålene. Tema hvor det påpekes at kunnskapen kan bli bedre er blant annet: kjemisk tilstand, kyst- og fjordområder, påvirkninger fra klimaendringer og påvirkning fra avrenning fra land på marine økosystemer. Det har også kommet innspill om at betydningen av brakkvann i vannregionen bør belyses bedre og at vanntypen «overgangsvann» bør tas inn i vannforskriften.

Det er mange innspill og synspunkter om Vann-nett og hva som kan forbedres. Det har kommet innspill om behovet for kvalitetsforbedring på registreringer og at det må foretas en reell revurdering og oppdatering av tidligere karakterisering og miljømål. Behov for bedre datakvalitet, mer åpenhet, mer veiledning og kursing, samt økte ressurser til regelmessig oppdatering og kvalitetssikring går igjen. Brukerinteresser ønsker tydelig veiledning og informasjon om hvordan de kan gå frem for å bidra med kunnskap de sitter på til Vann-nett.

Antallet innspill som omhandler fiskeri og akvakultur viser at det er generelt stor interesse for kunnskapsgrunnlaget knyttet til dette tema. Flere innspill viser til at plandokumentene må oppdateres med bakgrunn i Stortingets behandling av havbruksmeldingen. Flere aktører, særlig fra miljøorganisasjoner og fiskerinæringen, etterlyser bedre regulering og bredere overvåking av oppdrettsnæringen, med fokus på lakselus, rømming, plastforsøpling og kjemiske utslipp.

Det har også kommet flere innspill om at fisk bør inkluderes som kvalitetselement i kystvann. Dersom fisk inkluderes som kvalitetselement i kystvann, vil kunnskap om tilstand for fisk legges til grunn for fastsetting av miljøtilstand i disse vannforekomstene.

Miljømål og måloppnåelse - Ønske om tydeligere prioritering og realistiske mål

Det har kommet innspill om at avstanden mellom nasjonale mål og kommunenes ressurser til å nå målene oppleves som stor. For eksempel viser kommunene til store investeringsbehov knyttet til avløp og renseanlegg for å nå miljømålene. Flere påpeker at det kreves økte ressurser i form av ansatte og finansiering for å nå miljømålene innen de vedtatte fristene.

Det har kommet innspill om at en vurdering av behovet for ressurser for å nå miljømålene bør legges til grunn for prioritering av tiltak. Det fremmes at dette vil gi mulighet for en målrettet og riktig bruk av fristutsettelse etter vannforskriftens § 9, og eventuell vurdering av vannforskriften § 10 om mindre strenge miljømål.

Flere mener at det bør tydeliggjøres at fastsatte miljømål etter vannforskriften er minimumskrav. Det har også kommet innspill om at planprogrammet bør tydeliggjøre hvordan brukerinteresser skal ivaretas ved oppdatering av vannforvaltningsplanen, og hvordan man skal avklare når brukerinteresser fører til strengere miljømål.

Målkonflikter bør tydeliggjøres

Det har kommet innspill om at målkonflikter mellom miljø, næring og samfunn må belyses i plandokumentene. Som eksempel pekes det på målkonflikter mellom matproduksjon og miljøhensyn. Det trekkes frem at en annerkjennelse og vurdering av målkonflikter kan bidra til en mer realistisk tilnærming til arbeidet og helhetlig planlegging av tiltak.

Helhetlig vannforvaltning?

Flere aktører peker på behovet for mindre detaljfokus og en mer overordnet og helhetlig tilnærming til vannforvaltningen.

Det har kommet innspill om at det høye antallet vannforekomster gir økt arbeidsmengde og krav til ressurser, med fare for at dette går ut over kvaliteten i arbeidet. I stedet for å fokusere på hver enkelt vannforekomst, fremmes behovet for å prioritere ut ifra hvilke verdier man ønsker å bevare i et vassdrag, eller sjøområde. Det fremmes også forslag om at gjennomføring av miljøforbedrende tiltak i større grad bør sees i sammenheng på tvers av sektorer og gjøres i riktig rekkefølge.

Det trekkes også frem at fokus på antall vannforekomster kan komme i veien for å belyse alvorlighetsgrad av påvirkninger i den enkelte vannforekomst.

Om høringsdokumentene

Flere viser til at planprogrammet er rett utformet og gir en god oversikt over det kommende arbeidet. Innspill om at nye nasjonale føringer må innarbeides i dokumentet går igjen.

Mange innspill handler om hvordan planprogrammet og hovedutfordringsdokumentet kan forbedres. Se kapittel 5 for mer om dette.

Flere innspill støtter planprogrammets forslag til tema som vil få forsterket oppmerksomhet kommende planperiode. Disse er avløp, landbruk, vannkraft, arealplan, klimaendringer og klimatilpasning, restaurering av vassdrag og plastforsøpling. Det er bred enighet om at dette er tema hvor det kreves målrettet innsats i vannregionen. Ingen har foreslått endringer i prioriteringen.

Innspillene som omhandlet dokumentet om hovedutfordringer kan i hovedsak deles i to kategorier; ønske om å ta inn tema som ikke er omtalt og presisering av eksisterende tekst. Det har for eksempel kommet innspill med ønske om å ta inn tekst som beskriver påvirkning på vannmiljø fra turisme og friluftsliv. Innspill om presisering av tekst gjelder for eksempel at det skal vises til rett lovverk, oppdaterte rapporter, nye nasjonale føringer og liknende.

4. Hvordan er høringsinnspillene behandlet?

Alle høringsinnspillene er satt inn i en tabell (se vedlegg 2). I tabellen vises hvem som har sendt inn innspillet, selve innspillet og hvordan innspillet blir håndtert videre.

Innspillene blir håndtert på forskjellige måter:

- **Tas til orientering:** Innspillet tas med i det videre arbeidet
- **Tas til etterretning:** Innspillet fører til en endring i ett av høringsdokumentene
- **Tas ikke til følge:** Innspillet fører ikke til en endring i ett av høringsdokumentene
- **Videresendes til andre:** Noen innspill ligger utenfor vannregionmyndighetens ansvarsområde, og videresendes til andre

5. Endringer i plandokumentene

I dette kapittelet gis en kort oversikt over viktige endringer i plandokumentene som følge av innkomne høringsinnspill. Oversikten er ikke uttømmende. En detaljert oversikt gis i vedlegg 2.

5.1. Endringer i planprogrammet

- Tydeliggjort teksten om noen temaer
- Tatt inn henvisning til nye nasjonale føringer for arbeidet med å oppdatere de regionale vannforvaltningsplanene (2025)
- Inkludert tekst om at det vurderes å ta inn mål for planperioden i den regionale planen

- Oppdatert tekst om temaer som får forsterket oppmerksomhet i kommende planperiode. Herunder presisering om at retningslinjer for arealplanlegging som omhandler vannmiljø, vil samles med øvrig arealpolitikk for Nordland i regional plan for arealforvaltning
- Inkludert mer tekst om sektormyndighetenes ansvarsområder, inkludert kommunene
- Inkludert tekst om prosess for oppdatering av kunnskapsgrunnlaget
- Oppdatert tekst om bruk av regional referansegruppe for planlegging av medvirkning ved høring av planforslag
- Endringer som følge av konkrete innspill går på; forklaringer, utdypinger, justeringer ol.

5.2. Endringer i hovedutfordringsdokumentet

- Tydeliggjort teksten om noen temaer
- Tekst oppdatert med bakgrunn i kvalitetssikring fra sektormyndigheter og vannområdekoordinatorene. Dette inkluderer presiseringer, oppdaterte henvisninger og beskrivelser av stortingsmeldinger, lovverk og andre føringer
- Overskrift for kapittel 4 er endret fra «påvirkninger i vannregionen», til «Utfordringer for måloppnåelse i vannregionen»
  - Begrunnelse: Den nye overskriften vurderes som mer beskrivende og tydeliggjør hovedformålet med vannforskriften, som er arbeidet med miljømålene. Overskriften viser hvordan samfunnsnyttig aktivitet forstås som påvirkninger i vannforvaltningen og åpner for å beskrive iboende målkonflikter i arbeidet. Overskriften gir en bredere tilnærming til vannforvaltningsarbeidet og tillater at utfordringer for å nå miljømålene som ikke er fysiske påvirkninger kan beskrives i kapitlet
- Delkapitlet «andre utfordringer som påvirker måloppnåelsen» er flyttet fra kapittel 3 til kapittel 4
- Tekst om målkonflikter er tatt inn i starten av kapittel 4
- Kapittel 4.4. er oppdatert med bredere beskrivelse av påvirkning fra akvakultur
- Nytt kapittel 4.10 «Turisme og rekreasjon» om påvirkning fra turisme og friluftsliv
- Endringer som følge av konkrete innspill til teksten; forklaringer, utdypinger, justering ol.

Vedlegg 1 - Aktører som har sendt høringsuttalelse

Tabell 1. Følgende parter har gitt innspill til høringen

Aktør	Aktørtype
Allskog	Bruker- og næringsinteresser
Brurskanken Turlag	Bruker- og næringsinteresser
Fiskeridirektoratet	Statlige myndighet
Fornybar Norge	Bruker- og næringsinteresser
Forum for Natur og Friluftsliv i Nordland	Bruker- og næringsinteresser
Hadsel kommune	Kommuner og regionråd
Kystverket	Statlige myndighet
Lofotrådet	Kommuner og regionråd
Mattilsynet	Statlige myndighet
Miljødirektoratet	Statlige myndighet
Nord Fiskarlag	Bruker- og næringsinteresser
Nordland Bondelag	Bruker- og næringsinteresser
Norges Bondelag	Bruker- og næringsinteresser
Norsk Industri	Bruker- og næringsinteresser
Norsk Landbruksrådgivning	Bruker- og næringsinteresser
Norske Lakseelver	Bruker- og næringsinteresser
Norges- vassdrags og energidirektorat	Statlige myndighet
Ofofjorden vannområde	Kommuner og regionråd
Polarsirkelrådet	Kommuner og regionråd
Sabima*	Bruker- og næringsinteresser
Sjømat Norge	Bruker- og næringsinteresser
Sortland kommune	Kommuner og regionråd
Statens vegvesen	Statlige myndighet
Statkraft Energi AS	Bruker- og næringsinteresser
Stig Olaisen	Bruker- og næringsinteresser
Vattenmyndigheten i Norrbottens län	Grensekryssende vannregion

* Sabima står som avsender for en felles uttalelse fra: Naturvernforbundet, Norges Jeger- og Fiskerforbund (NJFF), Verdens naturfond (WWF), Den Norske Turistforening (DNT) og Norsk Friluftsliv. Disse innspillene er merket som Sabima i tabell 2.

Vedlegg 2 - Merknadsbehandling

Tabell 2 gir en oversikt over innspill fra ulike høringsparter, og vannregionmyndighetens oppfølging av innspillene.

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
1	Allskog	Allskog har ikke noe å utsette på prosessen som beskrives i planprogrammet, men vi ønsker å kommentere noen punkter i beslutningsgrunnlaget Det heter i høringsdokument 2, s. 19, at det «finnes få tiltak for å forebygge eller kontrollere forurensning og annen påvirkning fra skogbruk». Vi oppfatter dette som svært lite dekkende for utviklingen i næringen som følge av kravene i skogsertifiseringssystemene. Næringen er også forpliktet etter skogbruksloven, vannressursloven og forurensningsloven.	Teksten viser til tiltak beskrevet i dokumentet "Virkemidler og tiltak i vannforvaltningen, 2022". Kapittel 4.2 i dokumentet hovedutfordringer oppdateres slik at dette fremgår tydelig, samt at næringen har karv og tiltak i annet lovverk og sertifiseringssystem.	Tas til etterretning
2	Allskog	Norsk PEFC Skogstandard ble senest revidert i 2022 med ikrafttredelse i 2023. Kravene ble tydeliggjort og innskjerpet på en rekke områder, blant annet til kantsoner og andre tiltak for vannbeskyttelse ved skogsdrift. Vi viser til Norsk PEFC Skogstandard (PEFC N 02:2022), s. 36–37, med videre henvisninger for full oversikt over gjeldende krav.	Dokumentet hovedutfordringer oppdateres for å vise til nye krav og tiltak for å beskytte vannmiljø ved skogsdrift.	Tas til etterretning
3	Allskog	Høringsdokument 2, s. 16, figur 10 viser at skogbruket har en neglisjerbar, målt påvirkning på vannforekomstene. Det uttrykkes så et ønske om å se nærmere på «skogbrukets mulige påvirkning på vannmiljø» og bruke kommende planperiode til å skaffe oversikt over aktivitet og	Allskog inviteres til deltagelse i regional referansegruppe, der denne type diskusjoner vil tas opp.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		påvirkninger (s. 19). Det er noe som Allskog i tilfelle ønsker å bli involvert i.		
4	Brurskanken turlag	Brurskanken informerer om at de støtter uttalelsen fra FNF Nordland fullt ut.	Innspillet tas med i det videre planarbeidet	Tas til orientering
5	Fiskeridirektoratet	Fiskeridirektoratet har gjennom arbeidsutvalget bidratt underveis i arbeidet med høringsdokumentene og deltatt i vannregionutvalgets behandling av dokumentene. Vi har dermed ikke merknader til høringen.	Innspillet tas med i det videre planarbeidet	Tas til orientering
6	Fiskeridirektoratet	Vi forutsetter at kapittel 4.4 i planprogram oppdateres med Nasjonale føringer for arbeidet med å oppdatere de regionale vannforvaltningsplanene 2025.	Kapittel 4.4 oppdateres med nasjonale føringer for oppdatering av regionale vannforvaltningsplaner av 2025	Tas til etterretning
7	Fornybar Norge	Fornybar Norge oppfordrer vannregionmyndighetene til å vurdere om dagens detaljfokus er den beste løsningen for å få oversikt over vassdragenes største verdier og utfordringer, og om denne løsningen gjør at hovedutfordringene i blir identifisert og prioritert.	Innspillet tas med i det videre planarbeidet	Tas til orientering
8	Fornybar Norge	Fornybar Norge anbefaler en tilnærming der målet er å identifisere vesentlige verdier og utfordringer i vassdragene slik at utvalgte strekninger og verdier blir prioritert.	Innspillet tas med i det videre planarbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
9	Fornybar Norge	Fornybar Norge oppfordrer til at vannplanene og vannregionens presentasjoner viser antall kilometer elv parallelt med antall vannforekomster og at samme målestokk blir benyttet på figurer som vises sammen.	Det er viktig av vannforvaltningsplanen gir en korrekt beskrivelse av påvirkninger på vannmiljø. Dette gjelder både tilstand og berørt areal. Innspillet videresendes til Miljødirektoratet som utarbeider figurene.	Innspillet videresendes andre
10	Fornybar Norge	For å få en mer helhetlig forvaltning oppfordrer vi også vannregionmyndigheten til å gå kritisk gjennom inndelingen i vannforekomster, særlig de særdeles korte (både naturlige og SMVF) og vurdere om noen kan slås sammen.	Innspillet videresendes til Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre
11	Fornybar Norge	Fornybar Norge oppfordrer vannregionmyndighetene, statsforvalteren og sektormyndighetene til å særlig vurdere MSM-vassdrag og å følge opp vannkraftnæringens innspill og bidrag til vann-nett, slik at kvaliteten til enhver tid er best mulig. I "nye" Vann-Nett har bedret mulighetene for å aggregere data på vassdragsnivå. Dette er positivt, og vi anbefaler at slike aggregeringer i større grad blir brukt ved analyser og i presentasjoner.	Innspillet videresendes til Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre
12	Fornybar Norge	Fornybar Norge oppfordrer vannregionmyndigheten til å arrangere egne temamøter for vannkraftaktørene i vannregionen både ved utarbeidelse av planprogram og oppdatering av vannplanen.	Innspillet tas med i det videre planarbeidet. Vannkraftaktørene vil inkluderes i relevante møter om oppdatering av kunnskapsgrunnlaget.	Tas til orientering
13	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Vi mener vannområdekoordinatorene må ta initiativ til å gjennomføre møter med lokallag fra natur- og friluftslivsorganisasjonene	Innspillet videresendes vannområdene.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
14	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Det er en reell utfordring at frivillige organisasjoner og sivilsamfunnet uteblir i planprosesser, og derfor ikke slipper til med deres kunnskap og erfaringer. Bedre beskrivelser av hvordan frivilligheten og sivilsamfunnet skal nås og involveres må derfor komme frem. Møter, temamøter og eventuelt befaringer på kveldstid er en forutsetning for nå frivilligheten, og FNF Nordland kan være behjelpelig med å koble frivilligheten og vannområdekoordinatorene.	Kapittel 9 i planprogrammet oppdateres med en intensjon om å få til medvirkning på kveldstid.	Tas til etterretning
15	Forum for natur og friluftsliv Nordland	I kapittel 3.2 står det at ivaretagelse av vannmiljøet i kommunal- og regional arealplanlegging er et viktig virkemiddel for å nå målene i vannforvaltningen. Dette er støtter vi fordi kommunene har hovedansvaret for arealforvaltningen på land og på sjøen, og har blant annet en sentral rolle i planavklaringen til akvakulturlokaliteter. Men her skorter det på gode vurderinger og utredninger både i overordnet plan og på reguleringsplannivå, noe det finnes eksempler på gjennom innsigelser fra blant annet Statsforvalteren. I revisjonen av retningslinjene må dette tas med.	Innspillet tas med i det videre planarbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
16	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Andre utfordringer vi ønsker å belyse er kunnskapsmangel og manglende bruk av vannforskriften i vann- og arealforvaltningen, samt behovet for bedre kommunikasjon og språk fra myndighetene og ut til befolkningen og frivillige organisasjoner. Derfor er positivt at dette behovet erkjennes i planprogrammet. I presentasjonen på oppstartsmøtet foreslo vi at det lages videoer som kan vise hva «vannforvaltning i praksis» er, eller andre visualiseringer som eksempelvis kan vise prosessen fra å være i felt og hente vannprøver, til analyser av prøvene og fastsettelse av miljømål og tiltak. Fortell med bilder, ikke bare med byråkratisk språk. Ellers er vi tilfredse med planen for deltakelse og medvirkning i planprogrammet.	Innspillet tas med i det videre planarbeidet	Tas til orientering
17	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Et arbeid som kan gjennomføres parallelt med dette er å skaffe en oversikt over kildene til plastforurensningen. For det finnes i dag erfaringskunnskap om hva som er kilder til forurensningen, i og med at det er gjennomført både lokale og regionale tiltak knyttet til rydding av avfall langs kysten og i vann og vassdrag. Finansieringskildene til dette arbeidet er imidlertid under press og omfordeling, der staten reduserer sin innsats og Handelens Miljøfond er i en prosess med å vurdere hva fondet skal bidra til fremover.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
18	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Det er blant annet dokumentert at mye av plastforsøplingen til sjøs stammer fra fiskeri og oppdrett, og da er det naturlig at myndighetene pålegger dem å innføre tiltak og ta et større ansvar. Det er også stedvis betydelige mengder husholdningsplast og landbruksplast på avveie. Et enkelt grep er derfor å pålegge virksomheter å ta et større ansvar for plastforsøpling. Det er også registrert plast i naturområder ved avfallsanlegg, som vind og fugler kan ha tatt med seg. Selskapene som drifter disse, eksempelvis Iris Salten (som går med et større millionoverskudd), må det forventes at tar et større ansvar.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
19	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Siden høringsutkastet ble sendt ut så har Stortinget vedtatt en ny havbruksmelding hvor det blant annet kommer frem at trafikklyssystemet skal avvikles. I en rapport om hvordan trafikklyssystemet påvirker arbeidet med å oppnå målene satt i kvalitetsnorm for villaks, så var hovedkonklusjonen den at trafikklyssystemet medførte brudd på naturmangfoldlovens mål for villaksbestandene. Nå er det miljøpåvirkningene, miljøtilstanden i vannforekomstene og nasjonale mål for bevaring av villaks og andre rødlistede arter som må sette rammene for oppdrettsnæringen. Erfaringene fra trafikklyssystemet skal fortsatt brukes, men vannforvaltningsplanen må tilpasse seg det som nå skjer fremover i forbindelse med regjeringens oppfølging av havbruksmeldingen.	Hovedutfordringer kapittel 4.4. "Fiskeri og akvakultur" oppdateres med bakgrunn i Stortingets behandling av havbruksmeldingen.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
20	Forum for natur og friluftsliv Nordland	På side 21-22 i planprogrammet står det følgende: «Men den planlagte veksten i lakseproduksjonen nasjonalt, som i stor grad vil skje i Nordland kan føre til enda større utfordringer med lakselus i fremtiden.» Det er fint at planprogrammet setter ord på den alvorlige konsekvensen av vekstmålene i oppdrett, men her mener vi at det i tillegg må gjennomføres en uavhengig utredning om vekstmålene er forenlig med kravene i vannforskriften.	Innspillet videresendes Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Veksten i akvakultur reguleres nå gjennom trafikklyssystemet. Annethvert år (partallsår) reguleres produksjonsområdenes farge ut ifra hvordan lakselus påvirker ville laksefisk i området. Dette fastsettes av Nærings- og fiskeridepartementet. Det vises videre til Stortingets behandling og vedtak av havbruksmeldingen.	Innspillet videresendes andre
21	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Videre så må det føyes til at vannforskriftens § 12 vil komme til anvendelse ved vurderinger av nye oppdrettslokaliteter, med bakgrunn i de påviste miljøkonsekvensene og de store utslippene.	Dette gjøres allerede. Statsforvalteren vurderer forholdet til vannforskriften når de vurderer søknader om akvakultur etter forurensningsloven. Fylkeskommunen vurderer om tiltak er i strid med vannforskriften ved behandling av søknader om tillatelse til akvakultur og klarering av lokalitet.	Tas til orientering
22	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Vi mener det ikke skal tillates torskeoppdrett i det hele tatt, spesielt ikke nord for Stadt. Av «Risikorapport norsk fiskeoppdrett 2022 – risikovurdering. Effekter på miljø og dyrevelferd i norsk fiskeoppdrett» fremgår det at torskeoppdrett mellom Stadt og Bodø frarådes.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Tilstand for hvit fisk i sjø er per i dag ikke et kvalitetselement for kystvannsforekomster.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
23	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Oppdrett er den største kilden til utslipp av næringssalter langs kysten. På side 21 og i nest siste avsnitt i dokumentet Hovedutfordringer, står det: <i>«Påvirkning som følge av utslipp av næringssalter og partikulært organisk materiale fra akvakulturanlegg i sjø og på land er registrert i Vann-nett. Oppdatert informasjon viser at ingen kystvannsforekomster er vesentlig påvirket av utslippene fra akvakulturanlegg i sjø.»</i> Vi ber om at kvaliteten til disse registreringene i vann-nett beskrives nærmere i planen. For mens kommunene og private er forpliktet til å ha kontroll på vann og avløp, herunder rensing av kloakk, så er den største utslippskilden til fosfor og nitrogen, fritatt fra kravene. Det henger ikke på greip! Norsk oppdrettsnæring slipper nå ut vel fem ganger så mye fosfor og nitrogen som fra alle landets kommuner, landbruk og industri til sammen! I tillegg vet vi at åpne anlegg slipper ut større mengder av tungmetallene arsen, kadmium, kvikksølv og bly via fôret.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
24	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Og hva med forsøpling fra anleggene og hvordan skal planen bidra til at forsøplingen fra akvakultur reduseres? Skal ansvaret for å rydde søppel langs kysten fortsatt ligge hos Handelens Miljøfond (plastposeavgift), frivillig sektor og enkelte mer seriøse aktører i næringa.	Data om plastforurensning skal registreres i vann-nett der det passer. Nasjonale føringer for arbeidet med å oppdatere de regionale vannforvaltningsplanene anbefaler at det identifiseres tiltak for å redusere og forebygge plastforurensning. Fiskeridirektoratets handlingsplan mot marin forsøpling inneholder tiltak for en gjennomgang av regelverk for å sikre tydelig ansvar knyttet til plastforsøpling. Handlingsplanen er under oppdatering og innspillet videresendes derfor også til Fiskeridirektoratet.	Tas til orientering
25	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Det har også vært praktisert mangelfulle utredninger og vurderinger etter vannforskriftens § 12 før stadfesting av kommuneplanens arealdel hvor det settes av arealer til akvakultur. Dette temaet er det derfor nødvendig at kommunene skolerer seg på. Ved å sette krav om lukkede anlegg så vil ikke vannforekomstene være i nærheten like utsatt som tilfellet er ved åpne oppdrettsanlegg.	Arealplanlegging er et viktig virkemiddel for å nå målene i vannforvaltningen. Veiledning av kommuner om vannmiljø i arealplanlegging blir et viktig tema ved oppdatering av planen.	Tas til orientering
26	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Nylig har det vært flere tilfeller med sykdommer (Infeksiøs lakseanemi) i Vesterålen. Dette er et symptom på at tildelingsregimet ikke har hatt kontroll, med den følge at det er blitt for stor tetthet mellom anleggene. Hvilke konsekvenser disse sykdomsutbruddene har for truede bestander av anadrom laksefisk er usikkert.	Innspillet videresendes til Mattilsynet.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
27	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Før det kan være aksept for ny gruvevirksomhet i Nordland så er det nødvendig å få en total kontroll på avrenningen og forurensningen fra de gamle gruvene og deponiene, deretter avklare eierskap og ansvarsforhold. At Staten må ta et større ansvar hva som er tilfellet i dag er det liten tvil om. Vi hører at myndighetene sier at de tar dette på alvor, men vi registrer at det ikke gjennomføres tiltak og en oppfølging som har effekt, som for eksempel Kisbekken og Mobekken i Rana kommune.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som sektormyndighet. Når det gjelder Kisbekken og Mobekken er det to forskjellige "eiere" av problemet Kisbekken er det Fiskeri og Næringsdepartementet som er problemeier sammen med Rana kommune som har brukt gruvemassene. Mobekken er det pågående avløp fra industri i tillegg til historisk avløp fra gamle Jernverket som fiskeri- og Nærings departementet er problemeier til.	Innspillet videresendes andre
28	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Det er et sterkt behov for bedre informasjon og innsynsløsninger enn Vann-nett for enkelttema, særlig for gruvedrift. I det videre arbeidet foreslår vi at vannregionmyndigheten, i samarbeid med Miljødirektoratet, lager en oppdatert oversikt over status for miljøoppfølgingen av de gamle gruvene, planer for nye inngrep (herunder hva som er omsøkt av utslipp og foreslått deponiløsning) og vurderinger av måloppnåelse av miljømål. Før dokumentet/web-løsningen publiseres sendes det til høring for gjennomgang. Dette arbeidet vil i tillegg være til nytte for myndigheter og frivillig sektor, være i tråd med formålet med vannforskriften, naturmangfoldloven og miljøinformasjonsloven.	Forslaget tas med i det videre arbeidet og legges fram for Miljødirektoratet, statsforvalteren i Nordland og Direktoratet for mineralforvaltning.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
29	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Fremtidige prioriteringer må være mindre forbruk av energi, mer energisparing, økt satsning på vilkårsrevisjoner oppgraderinger og miljøforbedrende tiltak i regulerte vassdrag. Ved å forsterke nettkapasiteten lokalt og regionalt, og ved bedre utnyttelse av overskuddskrafta, så vil disse tiltakene bidra til å dempe tap av naturmangfold og det bidrar til å nå miljømålene. Nordland har i dag et kraftoverskudd på over 40 prosent, eller rundt 7,5-8,2 TWh årlig, og det er ingenting som peker mot et kraftunderskudd de neste årene.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
30	Forum for natur og friluftsliv Nordland	I kapitel 5. Samfunnsutvikling og planlagte tiltak som kan påvirke vannmiljøet og tema om Energi (s. 28 i Hovedutfordringer) står det at « <i>Fremover vil NVE fortsette arbeidet med vilkårsrevisjoner av eldre vannkraftkonsesjoner, hvor nye tiltak for å nå miljømålene kan medføre noe redusert kraftproduksjon.</i> » Dette er helt sentralt i arbeidet med å forbedre miljøtilstanden i regulerte vassdrag, for det kommer ikke av seg selv eller på regulantens eget initiativ. Innføring av moderne naturforvaltningsvilkår, magasinrestriksjoner, miljøtilpasset minstevannføring og driftsvannføring sommer og vinter, må fastsettes der det er teknisk mulig og når man vet at det vil ha en miljøgevinst.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
31	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Vi mener at prosessene med vilkårsrevisjoner må bli bedre når det kommer til tidsbruk, informasjon og medvirkning. Eksempelet med revisjonen av Skjomen-reguleringen, der det nylig ble vedtatt nye konsesjonsvilkår med blant annet minstevannføring og moderne naturforvaltningsvilkår, er en fin studie for hvordan en kan hente både gode og dårlige erfaringer. Det er uakseptabelt at samfunnet v/ lokalbefolkning, frivillige organisasjoner og kommunen, måtte legge ned så mye innsats over så mange år for sikre litt bedre vilkår for naturen og miljøet.	Innspillet videresendes til Norges- vassdrags og energidirektorat.	Innspillet videresendes andre
32	Forum for natur og friluftsliv Nordland	For tiden er det igangsatt revisjonsprosesser av konsesjonsvilkår for Storglomfjordutbyggingen og reguleringene Bjerka-Plura, Langvatn og Rauvatn. Vi foreslår at det lages et dokument som viser pågående revisjoner og at NVE utarbeider et sammendrag av revisjonene som er åpnet (krav, potensiale for miljøforbedring og oppnåelse av miljømål mv.), i tillegg til konsesjoner som kan åpnes for revisjon og hvor det ikke er pålagt noen miljøvilkår. Krav om å åpne revisjon stammer som oftest fra frivillige, lokalbefolkning og brukere av et utbygd vassdrag, men som ikke har kompetanse eller ressurser til å finne ut av alt sammen på egen hånd. Det er nødvendig med enkle verktøy for å fremme krav og innsynsløsninger for at alle skal kunne være med å påvirke for å bedre miljøtilstanden i regulerte vassdrag	Forslaget tas med i det videre arbeidet og legges fram for Norges- vassdrags og energidirektorat.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
33	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Det står i høringsdokumentet at « <i>det er vanskelig å ha oversikt over alle påvirkninger på vannmiljø, særlig de store vannforekomstene i kystvann.</i> » På oppstartsmøtet lanserte vi ideen om å bruke sjøfugl som miljøindikator, som tross alt holder til i disse vannforekomstene og som kan fortelle oss mye om tilstanden i havet og det marine økosystemet. Det finnes mye kunnskap og studier om sjøfugl (eks. SEAPOP10) som kan tas i bruk (eks. som parametere) i vannforvaltningen. Her kan forskningsinstitutter, myndigheter og forvaltningen samordne et prosjekt.	Innspillet videresendes til Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
34	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Mangel på vilje til å opprette referansefjorder uten oppdrett, overvåkinger og kartlegginger, samt et strengere regime for marine verneområder, gjør oss dårligere rustet til å ta vare på fjordene våre og de marine økosystemene. Norge kommer svært dårlig ut når det kommer til å innfri FNs naturavtale, der Norge har forpliktet seg til å verne 30 prosent av sine havområder innen 2030. Foreløpig er kun 4,6 prosent vernet. Vi trenger mer vern av havområdene for å øke den biologiske produksjonen og fiskebestandene.	Innspillet videresendes til Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator	Innspillet videresendes andre
35	Forum for natur og friluftsliv Nordland	Manglende finansiering av tiltak og ansvar kan være en vesentlig utfordring, særlig i tilfeller der forurensere ikke lenger finnes, eller at Staten har overtatt ansvaret. Vi mener denne problemstillingen bør drøftes i vannregionen der dette er aktuelt, særlig i de tilfeller som gjelder forurensning fra nedlagte gruver.	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
36	Hadsel kommune	Formannskapet mener at planprogrammet er korrekt oppbygd i forhold til pbl. § 4-1.	Planprogrammet er utarbeidet med utgangspunkt i en felles nasjonal mal.	Tas til orientering
37	Hadsel kommune	Hva angår kap. 2.2 fremgår at drikkevannskilder ikke er gjenstand for diskusjon i planarbeidet. Etter formannskapetets syn burde det være med, slik at kommunene også på dette området kan få råd, veiledning og informasjon om hvorledes dette kan/bør håndteres i aktuelt lokalt planverk, f.eks. kommuneplanens arealdel.	Planprogrammet sier " <i>Vedtatte beskyttelseskrav til f.eks. drikkevannskilder er ikke gjenstand for diskusjon i planarbeidet</i> ". Beskyttelse av drikkevannskilder kan være et tema i planarbeidet, men planen vil ikke ha innvirkning på beskyttelseskrav vedtatt i andre planer, eller etter annet lovverk.	Tas til orientering
38	Hadsel kommune	Det er positivt at fylket skal utarbeide en konsekvensutredning for å finne ut hva planen betyr for miljø og samfunn. Herunder hvor langt man kan nå i forhold til bedre beskyttelse- og forbedring av vannmiljøet. Dette satt opp mot f.eks. arealbruk	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som har ansvar for at det utarbeides en mal for konsekvensutredning av planforslaget.	Innspillet videresendes andre
39	Hadsel kommune	Formannskapet forutsetter at den nye planen samordnes med fylkets øvrige planer, eksempelvis ny regional arealplan	Det legges opp til et tett samarbeid med øvrig regionalt plan arbeid. Det er for eksempel et mål at all arealpolitikk samles i regional plan for arealforvaltning.	Tas til orientering
40	Kystverket	Gjennom deltaking på møter i arbeidsutvalget i vassregionen har Kystverket vore med på utarbeiding av plandokumenta. Dei synest representative og føremålstenlege for dei utfordringar vassførekomstane står ovanfor i dag og det arbeid og organisering som må til for revidere vassforvaltningsplanen 2028 - 2033 for vassregionen. Kystverket finn i dokumenta ikkje noko særskilt å legge til eller å trekke i frå og finn dei til å vere i samsvar med Kystverket sine	Tas med i det vidare arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		sektoromsyn. Kystverket har såleis ikkje vesentleg å merke til høyringa.		
41	Lofotrådet	Kystvann- og brakkvannsforekomster er viktige vannforekomster i vår region og disse savnes bedre belyst.	Kapittel 2 oppdateres med tekst om brakkvann.	Tas til etterretning
42	Lofotrådet	Kommunene er bekymret for det sterke fokuset på kommunalt avløp, private avløp og landbruk, mens det er mindre fokus på andre sektorer med mindre antall påvirkninger, selv om alvorlighetsgraden fra disse kan være større. For eksempel er ikke miljøgifter nevnt noe sted i planprogrammets beskrivelse av hovedutfordringer.	I arbeidet med å nå miljømålene jobber hver sektor med sine ansvarsområder. Det er i dag relativt få foreslåtte tiltak mot miljøgifter. Det vil jobbes med å få på plass tiltak mot miljøgifter selv dette ikke er nevnt i kapittel 3 "Tema som vil få forsterket oppmerksomhet i planperioden".	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
43	Lofotrådet	I planprogrammets beskrivelse av arbeid med hovedutfordringer, oppleves beskrivelsen av avløp å være for generell. Ifølge planprogrammet er kommunens viktigste virkemiddel å ha oppdatert kommunal hovedplan for avløp. Forvaltningen må utarbeide en beskrivelse for hva en hovedplan minimum skal inneholde, og hvilke analyser den skal omfatte. Det er nødvendig å se spredt avløp i randsone for tett bebyggelse, i sammenheng med hovedplanarbeidet for offentlig ledningsnett. Et viktig prinsipp som bør legges til grunn, er at ledningsnett og spredt avløp får en helhetlig behandling, og at tiltaksgjennomføringen er basert på kost/nytteanalyse. En hovedplan må videreføres i en saneringsplan og/eller tiltaksplan for avløp og spredt avløp. Her vil det være en fordel om kommunene jobbet mest mulig likt innenfor fagområdet.	Kapittel 3.1. "arbeid med hovedutfordringer" oppdateres med en bedre beskrivelse av hvordan vi kan jobbe for å oppnå med avløp for å oppnå bedre vannmiljø.	Tas til etterretning
44	Lofotrådet	Hovedutfordringene beskriver både den tilstanden man har i dag, og den tilstanden en ønsker å oppnå. Det bør foretas en vurdering av om naturtilstand er riktig vurdert, ettersom det er lokale variasjon i berggrunn og løsmasse	Lokal berggrunn og naturlig avsatte løsmasser gjør at ferskvann har ulike egenskaper ulike steder i landet. Disse forholdene kan mao. påvirke naturtilstand i ferskvann, eks. med naturlig høye forekomster av fosfor, og bør ifølge innsender legges til grunn for fastsetting av naturtilstand. Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
45	Lofotrådet	Vannforekomster som i dag har god økologisk tilstand, blir påvirket av turister og friluftsliv. Dette mangler som et tema innen påvirkning. Det er kjent forringelse av vannkvalitet på mindre vannforekomster som følge av turisme og friluftsliv	Kapittel 4 "Påvirkninger i vannregionen" oppdateres med tekst om turisme og rekreasjon.	Tas til etterretning
46	Lofotrådet	Det er ønskelig med tekst om målkonflikter innenfor alle hovedtemaene. For eksempel oppleves det som vanskelig å navigere i landbrukssaker hvor hensynet til matproduksjon skal veies mot miljøverdier, der vannkvaliteten også påvirkes av avløp. Tilsvarende dilemmaer oppleves også i utbyggingssaker hvor utbygging, arealutnyttelse og verneinteresser alltid veies opp mot hverandre. Det oppleves som utfordrende at alle vannforekomster tillegges like stor verdi, uavhengig av størrelse.	Tekst om målkonflikter tas inn i dokumentet hovedutfordringer. Kapittel 4 "Påvirkninger i vannregionen"	Tas til etterretning
47	Lofotrådet	Et viktig tema i vår region, er hvordan vi får en samfunnsutvikling samtidig som vi tar vare på vannmiljøet. Dette stiller store krav til kommunene og utbyggerne. Fremtidig forringelse kan motvirkes med korrekt tiltak allerede på plan-nivå, og i alle gjennomføringsfaser. Dette ønskes tydeligere omtalt i hovedutfordringsdokumentet.	Kapittel 4.1 "Urban utvikling" oppdateres med tydeligere teks om betydningen av arealplanlegging for vannmiljø.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
48	Lofotrådet	Det er ikke motvilje i kommunene til å gjennomføre målene som er satt for vannforvaltningen, men det ansees som for stor avstand mellom nasjonale og regionale politiske mål, og de mulighetene som kommunen har til å gjennomføre tiltak for å nå disse målene. I hovedutfordringsdokumentet er det ingen utredning av ressursbehovet som er nødvendig for å nå miljømålene. Dette omfatter både økonomi, arbeidskraft og kompetanse. Kommunene har mange andre oppgaver som skal prioriteres og det er vanskelig å få tak i arbeidskraft med tilstrekkelig kompetanse.	Kapittel 3.3. "Utfordringer som påvirker måloppnåelsen" oppdateres med tydeligere tekst om kommunenes behov for å kunne oppnå miljømålene.	Tas til etterretning
49	Lofotrådet	Måloppnåelse innen 2033 innebærer utbygging av renseanlegg for avløp. Dette gir store investeringskostnader for den enkelte kommune. Avgiftsnivået vil sprengte forsvarlige rammer og den enkelte innbygger vil få en særlig høy gebyrsats når det er få innbyggere å fordele kostnadene på.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
50	Lofotrådet	Figur 9 i hovedutfordringsdokumentet; status for måloppnåelse og forventet miljøforbedring, er vanskelig å lese og å forstå. Tilstand god og svært god utgjør en så stor andel av vannforekomstene, at det blir vanskelig å se alvorlighetsgraden for moderat, dårlig og svært dårlig. Forskjellen i antall vannforekomster for vannområdene gjør også at det er forstyrrende at hele vannregionen presenteres i samme figur	Innspillet støttes. Innspillet videresendes Miljødirektoratet som har ansvar for utarbeiding av figurene i dokumentet.	Innspillet videresendes andre
51	Lofotrådet	Det er behov for å informere om at det er stor forskjell i antall vannforekomster mellom vannområdene på grunn av inndeling og lokale forhold.	Kapittel 3.2. Status for oppnåelse av miljømål oppdateres.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
52	Lofotrådet	Planprogrammets kapittel 9 gir en god beskrivelse av planprosessen for den regionale vannforvaltningsplanen og kommunens mulighet til medvirkning. Det er ingen innspill til planprogrammets utforming og det anses som korrekt utformet.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
53	Lofotrådet	Kommunene ønsker at det foretas en vurdering av nødvendige ressurser, og at det ut fra dette legges opp til en streng prioritering av tiltak. Dette gir mulighet for en målrettet og riktig bruk av fristutsettelse etter vannforskriftens §9, og at vannforskriftens §10, med mindre strenge miljømål, kan vurderes brukt.	Innspilte tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
54	Mattilsynet	I inneværende planperiode (2022–2027) ble lakselus vurdert som påvirkningsfaktor etter vannforskriften. Mattilsynet er sektormyndighet for forvaltning av sykdom hos akvatiske dyr, inkludert lakselus, og skal vurdere dens påvirkning på ville laksebestander i henhold til matloven og tilhørende forskrifter. Foreslåtte tiltak vil rettes mot lakselus. I tillegg er utbrudd av krepsepest og lakseparasitten Gyrodactylus salaris relevante temaer i vurderingene etter vannforskriften. Mattilsynet håndterer utbrudd av disse i henhold til bekjempelsesplaner.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
55	Mattilsynet	Akvakultur spiller en sentral rolle i både nasjonal og global matproduksjon. Det er et politisk mål å legge til rette for vekst i næringen, innenfor bærekraftige rammer basert på faktisk miljøpåvirkning. I henhold til vannforskriften skal det foreligge kostnadsoverslag for gjennomføring av tiltak i tiltaksprogrammene. Slike kost–nyttevurderinger er nødvendige, særlig der tiltak kan føre til redusert produksjon. Mattilsynet har per i dag ikke utarbeidet slike overslag for tiltak som reduksjon i biomasse ved enkeltlokaliteter eller avslag på etableringssøknader. Reduksjon i produksjon eller nedleggelse av lokaliteter kan gi betydelige samfunnsøkonomiske konsekvenser – som redusert verdiskaping, tap av arbeidsplasser og kommunale inntekter. Det er derfor viktig å vurdere både miljømessige og samfunnsøkonomiske konsekvenser i sammenheng. Vi anbefaler at dette innlemmes i programmet for konsekvensutredninger (KU).	Innspillet støttes. Innspillet videresendes Miljødirektoratet som har ansvar for utarbeiding av mal for konsekvensutredning.	Innspillet videresendes andre
56	Mattilsynet	I 2024 har Mattilsynet oppdatert kunnskapsgrunnlaget i Vann-Nett om lakselusens påvirkning på vill atlantisk laks. Grunnlaget bygger på Havforskningsinstituttets modeller for luseindusert dødelighet blant postsmolt i 401 elver langs kysten, verifisert gjennom Mattilsynets overvåkingsprogram NALO. Tallene viser gjennomsnittlig dødelighet i perioden 2018–2023. Kunnskapsgrunnlaget vil oppdateres jevnlig ved behov.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
57	Mattilsynet	Mattilsynet uttalte i tilrådingen til vannforvaltningsplanene for 2022–2027 at: <i>«Verken trafikksystemet med fleksibilitet i biomassetak, eller Mattilsynets egne tiltak, er tilstrekkelige for å nå miljømålene etter vannforskriften i vannforekomster vesentlig påvirket av lakselus innen 2027.»</i> På bakgrunn av dette vedtok regjeringen tre tiltak: 1. Utrede hvordan trafikkløssystemet påvirker måloppnåelse etter kvalitetsnormen for villaks. 2. Utrede kriterier for å inkludere sjørret i trafikkløssystemet. 3. Utrede endringer i lokalitetsstrukturen for å beskytte særlig utsatte villaksbestander. Nærings- og fiskeridepartementet har ikke søkt utsettelse for måloppnåelse, men følger opp tiltakene i regjeringens godkjenningsdokument. I mai 2024 leverte en arbeidsgruppe rapport om trafikkløssystemets samsvar med kvalitetsnormen for villaks. Hovedkonklusjonen var at dagens system bryter med naturmangfoldlovens mål for villaksbestandene, og at det er behov for en grunnleggende gjennomgang av havbruksforvaltningen. Rapportens anbefalinger, sammen med NOU 2023:23 Helhetlig forvaltning av akvakultur, dannet grunnlag for en ny stortingsmelding om havbruk, vedtatt 12. juni 2025. Regjeringen vil nå følge opp Stortingets vedtak. Ny regulering er ventet å tre i kraft i løpet av 2–4 år. Inntil videre	Hovedutfordringer kapittel 4.4. "Fiskeri og akvakultur" oppdateres med bakgrunn i Stortingets behandling av havbruksmeldingen.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		videreføres dagens system. Mattilsynet vil fortsette sitt arbeid med tiltak mot lakselus i tråd med meldingen.		

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
58	Mattilsynet	Et sentralt mål er å etablere en mer hensiktsmessig lokalitetsstruktur med mål om redusert smittepress internt i produksjonsområder og mot ville bestander • Smittesoner med gode hygieniske barrierer • Koordinert brakklegging • Erstatte en del åpne merder med lukkede/skjemmete anlegg Plassering av anlegg i forhold til villaksens utvandningsruter er avgjørende. Fremtidig lokalitetsstruktur bør derfor planlegges områdevis, basert på: • Smittemodeller • Avstand til lakseførende vassdrag • Strømningsforhold og vannkvalitet • Biologisk mangfold og bunnforhold Bruk av ny teknologi som lukkede eller nedsenkede anlegg kan endre arealbehovet, og eksisterende lokaliteter kan vise seg lite egnet for ny teknologi. Derfor er det nødvendig med felles mål og bred forankring hos relevante myndigheter (departement, sektormyndigheter, fylkeskommuner og kommuner) og næringen. En overordnet plan for lokalitetsstruktur vil gjøre det lettere å avveie hensyn i behandling av søknader om lokaliteter, og bør inngå som et prioritert tiltak i kommende planperiode. Selv om Mattilsynet forvalter sykdom (inkl. lus), må dette tiltaket utvikles i fellesskap med andre aktører.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
59	Mattilsynet	<u>Teknologiutvikling som tiltak</u> Bruk av lukkede anlegg og teknologi som begrenser kontakt mellom oppdrettsfisk og lakselus er viktig for å redusere smittepress mot vill laksefisk. Stortingsmeldingen om havbruk legger til rette for økt bruk av ny teknologi, og vil kunne stimulere utviklingen videre.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator	Innspillet videresendes andre
60	Mattilsynet	For å oppnå både miljømål og sikre fortsatt matproduksjon, må framtidige tiltak innen akvakultur planlegges helhetlig. Dette krever bedre lokalitetsstruktur, kunnskapsbaserte tiltak, teknologisk innovasjon og felles innsats fra myndigheter og næring. Mattilsynet anbefaler at disse elementene inkluderes i det regionale planprogrammet for perioden 2028–2033.	Hovedutfordringer kapittel 4.4. "Fiskeri og akvakultur" oppdateres. Innspillet videresendes også Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Tas til etterretning
61	Miljødirektoratet	Klima- og miljødepartementet har i samarbeid med berørte departementer utarbeidet nasjonale føringer for arbeidet, datert 7.april 2025. Føringene klargjør nasjonalt ambisjonsnivå for de største påvirkningene på norske vannforekomster og gjelder for alle statlige forvaltningsorganer og kommuner som er involvert i vannforvaltningen. De nasjonale føringene skal legges til grunn i den videre planprosessen. Planene skal godkjennes av berørte departementer og det er en forutsetning at oppdatert vannforvaltningsplan er i tråd med føringene.	Kapittel 4.4. "Nasjonale føringer og presiseringer" oppdateres med bakgrunn i nasjonale føringer for arbeidet med å oppdatere de regionale vannforvaltningsplanene av 2025.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
62	Miljødirektoratet	Oppdatering av vannforvaltningsplanene skal ta utgangspunkt i eksisterende plan, hvor det allerede er fastsatt miljømål for alle vannforekomster. Eventuelle endringer av miljømål skal gjøres på grunnlag av ny kunnskap eller endrede forutsetninger. Dette gjelder både for revurdering av sterkt modifiserte vannforekomster og bruk av unntaksbestemmelsene; • Utsatt frist (§9): Vannforekomster hvor naturforhold gjør at måloppnåelse innen 2033 ikke er mulig, og som dermed må ha utsatt frist for å nå målet. • Mindre strenge miljømål (§ 10): Vannforekomster som er så sterkt påvirket at det er umulig eller uforholdsmessig kostnadskrevende å nå miljømålene. Før en eventuell oppdatering av miljømål må den enkelte sektormyndighet vurdere om vilkårene for bruk av unntaksbestemmelsene er oppfylt. Det er viktig at endringer begrunnes og at konsekvenser for vannmiljøet og andre samfunnsinteresser fremgår tydelig av høringsdokumentene og av den vedtatte planen. Miljødirektoratet oppfordrer vannregionene til å samarbeide om felles temamøter på tvers av regioner og i dialog med de aktuelle sektormyndigheter, der dette er hensiktsmessig for å effektivisere arbeidet.	Innspillet følges opp i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
63	Miljødirektoratet	<i>Er det tydelig når og hvordan ulike myndigheter skal delta i arbeidet?</i> Rammeplanen, og tabell med plan for deltagelse og medvirkning legger føringer og rammer for fremdriften. Av planprogrammet fremgår det at vannregionen vil legge til rette for bred medvirkning fra alle typer aktører i vannregionen, og at det er mulig å påvirke hvordan medvirkningen skal legges opp løpende i planprosessen. Spørsmålet slik det står ovenfor, legger føringer for hvordan prosessen bør være, snarere enn å åpne for at den enkelte myndighet kan komme med innspill til hva som ansees som en mest mulig effektiv planprosess ut fra de ressurser og virkemidler den enkelte myndighet besitter. Spørsmålsstillingen burde kanskje vært mer åpen? I den sammenheng viser vi til generelle innspill som er beskrevet i teksten over.	Tas opp i møter med sektormyndighetene og andre. Dette gjelder arbeidsutvalget og regional referansegruppe.	Tas til orientering
64	Miljødirektoratet	Miljødirektoratet vil oppfordre til å fortsatt prioritere tiltak i sjørretbekker, noe det er gode erfaringer med i flere vannregioner i inneværende planperiode. Større elver får vanligvis en del oppmerksomhet, mens mange av de mindre ofte faller utenfor, og blir utsatt for inngrep, utslipp etc. Disse kan samlet ha stor betydning for sjørretmengdene i fjordene.	Innspillet følges opp i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
65	Miljødirektoratet	I tillegg mener vi at ål og elvemusling bør gis økt oppmerksomhet innenfor vannforskriftsarbeidet. Europeisk ål er ført som sterkt truet på Norsk rødliste 2021 og kritisk truet på den globale rødlista, og har et stort behov for tiltak som øker overlevelsen innenfor hele utbredelsesområdet. Barrierevirkninger og dødelighet knyttet til kraftverk anses som en særlig utfordring, med flaskehalser både ved oppvandring til oppvekstområder i vassdrag, og ved nedvandring av kjønnsmoden ål.	Innspillet følges opp i det videre arbeidet	Tas til orientering
66	Miljødirektoratet	Elvemusling er rødlistet som sårbar og er en ansvarsart for Norge. Den er følsom for en rekke påvirkninger som forurensning, forurensning, endret vannføring og fysiske inngrep. Det er utarbeidet en nasjonal handlingsplan for arten (M-1107, 2018). Målet for forvaltningen er at alle nåværende populasjoner skal opprettholdes og sikres en tilfredsstillende rekruttering, og at alle vassdrag med elvemusling skal ha minst god økologisk tilstand. Elvemusling benyttes også som terskelindikator ved klassifisering av miljøtilstand i elver.	Innspillet følges opp i det videre arbeidet	Tas til orientering
67	Miljødirektoratet	Økt oppmerksomhet på de ovennevnte bestandene og artene kan med fordel ses i forbindelse med den forsterkede innsatsen på vassdragsrestaurering som følger av nasjonal strategi og regionale prioriteringer for restaurering av vassdrag.	Vannregionmyndigheten har i oppdrag å gjennomføre en regional høring av handlingsplan for restaurering av vassdrag når et utkast foreligger. Overnevnte tema vil tas opp i høringen.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
68	Miljødirektoratet	Vannforvaltningsplaner omfattes av SEA-protokollen, som innebærer at dersom en plan eller et tiltak kan medføre vesentlige miljøvirkninger i et annet land, skal berørte parter i dette landet kunne medvirke på lik linje med berørte parter i Norge. Miljødirektoratet er nasjonalt kontaktpunkt for saker etter Espoo-konvensjonen og SEA-protokollen, og sørger for dialogen med berørt land. Det er viktig at mulige grenseoverskridende virkninger håndteres som eget tema i konsekvensutredningen, der det er relevant. For å lette høringsprosessen med naboland og mulig behov for oversettelse er det også en stor fordel om dette presenteres i en egen del eller eget kapittel i konsekvensutredningen.	Følges opp ved konsekvensutredning av planforslag til ny vannforvaltningsplan.	Tas til orientering
69	Miljødirektoratet	Miljødirektoratet er positive til at regionen har oppmerksomhet på arealforvaltning, og støtter vurderingen om at felles regionale planretningslinjer kan være et verdifullt verktøy for kommunene. Slike retningslinjer kan bidra til økt forutsigbarhet på tvers av kommunegrenser og redusere konfliktnivået i planprosesser. For at retningslinjene skal fungere etter hensikten, må de være i samsvar med nasjonale føringer og gjeldende regelverk. De må også tilpasses regionale forhold. Miljødirektoratet oppfordrer derfor alle regioner til å gjennomføre en vurdering og eventuell oppdatering av planretningslinjene i forbindelse med rullering av planene, slik at de forblir relevante, samordnede og effektive i det videre arbeidet.	Følges opp i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
70	Miljødirektoratet	Hensynet til klimatilpasning er godt ivaretatt i planprogrammet. Det vises både til SPR for klimatilpasning og verdien av naturbaserte løsninger, og at naturbaserte løsninger skal brukes der det er mulig. Vi gjør likevel oppmerksom på at det er vist til gammel utgave av SPR for klimatilpasning. Vi ber derfor om at alle endrer dette til gjeldende SPR: Statlige planretningslinjer for klima og energi	Dokumentet oppdatertes i henhold til innspillet.	Tas til etterretning
71	Miljødirektoratet	Fiskeri påvirker vannkvalitet og bunnforhold gjennom plastforurensing og forstyrning av sjøbunnen og oppvirvling av sedimenter. Spesielt bunntråling har en stor påvirkning på bunnhabitater. Miljødirektoratet arbeider med å gjøre en vurdering av å inkludere nye kvalitetselementer for kystvann. Arbeidet med en helhetlig nasjonal handlingsplan for restaurering av tareskog er allerede i gang hos Havforskningsinstituttet på oppdrag fra Nærings- og Fiskeridepartementet. Når denne er klar, vil det være relevant å se til den i arbeidet med forbedring av vannforekomster hvor det er forringet tareskog.	Kapittel 2.2. oppdatertes med ny informasjon som fremkommer i innspillet.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
72	Miljødirektoratet	Det er oppgitt under punkt 4.6 "industri" at industri er den sjette største driveren i vannregionen med nærmere registrerte 110 påvirkninger fra industri. Industrien, dets utslipp og hvordan dette påvirker vannforekomstene (historisk og pågående utslipp) omtales overordnet. I Vann-Nett er industri oppgitt som driver med stor påvirkningsgrad på flere vannforekomster og burde derfor omtales litt nærmere. Den eneste industribedriften som er nevnt under hovedutfordringer er Miljøteknikk Terrateam under punkt 4.8 "gruvedrift". Det nevnes at forurensing fra industri er en av de viktigste årsakene til høye nivåer av miljøgifter i vannforekomster i Nordland, men Miljødirektoratet vil påpeke at industri i Nordland også har utslipp av næringssalter. F.eks. er Yara Glomfjord registrert med stor påvirkningsgrad i vannforekomsten Glomfjord-Indre grunnet organisk og næringsforurensning.	Kapittel 4.6. oppdatertes med bakgrunn i innspillet.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
73	Miljødirektoratet	Under punkt 4.8 "gruvedrift" om nikkelgruven Nikkel & Olivin kommer det frem at Miljødirektoratet har spilt inn tiltak for Arneselva og Skjellelva. Vi vil tilføye at varselet som ble sendt (i 2016) om tiltak var rettet mot Ballangen kommune da forurensen ikke lenger eksisterer. For vannforekomster som er vesentlig påvirket av nedlagte gruver, og det ikke er planlagt tiltak i kommende planperiode, vil Miljødirektoratet vurdere vilkårene for mindre strenge miljømål etter vannforskriftens § 10. Alternativt vil vi vurdere utsatt frist for miljømålsoppgjør etter § 9. Dette er i tråd med nasjonale føringer for planperioden.	Kapittel 4.8. oppdatertes med bakgrunn i innspillet.	Tas til etterretning
74	Miljødirektoratet	Forurensen sjøbunn er ofte en utfordring i havneområder. I Nordland er særlig Svolvær havn påvirket av en rekke miljøgifter som skyldes både historisk og pågående utslipp med mange aktører og kompliserte ansvarsforhold. Området er prioritert for oppfølging på lik linje med de 17 prioriterte områdene i Handlingsplanen for opprydding i forurenset sjøbunn.	Kapittel 4.6. oppdatertes med bakgrunn i innspillet.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
75	Nord fiskarlag	Mange fiskerier foregår i kystnære områder, der marine økosystemer er sårbare for påvirkning fra vannkvalitet, avrenning fra land og den økologiske tilstanden i vannforekomstene. Dette har stor betydning både for fiskeriaktiviteten og for bevaring av gyte- og oppvekstområder, som er avgjørende for rekruttering til fiskebestandene. Nord Fiskarlag er derfor positiv til at vannforvaltning, særlig i kystnære sjøområder, får økt oppmerksomhet. Miljø- og arealforvaltning henger tett sammen. Det er i dag store kunnskapshull og mangler i datagrunnlaget for vannforekomstene. Kartlegging og kunnskapsinnhenting må derfor gis høy prioritet i kommende planperiode. Overvåking og vurdering av tilstanden i en vannforekomst må ikke være avhengig av om det er etablert nyere utslippskilder i området. Det er samtidig viktig at tilgjengelig kunnskap brukes aktivt i arealforvaltningen, for å sikre en helhetlig og bærekraftig forvaltning av sjøområdene.	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
76	Nord fiskarlag	«Fiskeri og akvakultur» er slått sammen som én påvirkningsfaktor på miljøtilstanden i vannforekomstene. Samtidig er det kun problemstillinger knyttet til akvakultur som omtales. Nord Fiskarlag ber derfor om at fiskeri fjernes fra denne kategorien.	Det stemmer at teksten under overskriften fiskeri og akvakultur i stor grad kun omhandler akvakultur. Fiskeri og akvakultur er gruppert sammen i statistikk om vannforvaltning og i nasjonale maler for arbeidet. Vannregionen har dessverre ikke mulighet til å endre dette på egenhånd. Innspillet videresendes Miljødirektoratet i rollen som nasjonal vannkoordinator	Tas ikke til følge
77	Nord fiskarlag	Når det gjelder miljømål knyttet til akvakultur, vises det i hovedsak kun til utfordringer med lakselus og rømming av oppdrettslaks. Nord Fiskarlag etterlyser en bredere vurdering av andre forurensningskilder fra akvakulturnæringen, herunder nedfallstoffer, utslipp av kjemikalier, næringssalter, legemidler og fôrspill, som kan påvirke både den økologiske og kjemiske tilstanden i vannforekomster. Slike utslipp kan få konsekvenser for gyte- og oppvekstområder, og for kvaliteten og rekrutteringen til kommersielt viktige fiskebestander	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som sektormyndighet innen forurensning. Her gjøres det mye prøvetakning i dag av konsulentselskapene, men det vil alltid være usikkerheter rundt konsekvenser av fremmedstoffer som f.eks. bunnstoff fra båter.	Innspillet videresendes andre
78	Nord fiskarlag	I tillegg til oppdrett av laksefisk er det økende interesse for akvakultur av nye arter. Dette er ikke omtalt i arbeidet med ny vannforvaltningsplan. Nord Fiskarlag vil særlig trekke frem torskeoppdrett, hvor det er økende bekymring for genetisk innkryssing og	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		sykdomsoverføring mellom oppdrettstorsk og sårbare bestander av vill kysttorsk.		
79	Nord fiskarlag	Nord Fiskarlag ber om at vurderingen av akvakultur i vannforvaltningen i større grad vektlegger helhetlig miljømessig bærekraft, der flere nivåer av biologisk mangfold tas med. Særlig bør påvirkningen av akvakultur på kystvann vurderes grundigere.	Innspillet videresendes til Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Innspillet kan tas med i pågående diskusjon om behovet for å inkludere nye kvalitetselementer i kystvann.	Innspillet videresendes andre
80	Nord fiskarlag	Interaksjonen mellom oppdrettsfisk og villfisk er også forventet å øke med stigende havtemperaturer. Ved etablering av nye lokaliteter eller økning i biomasse bør det derfor tas hensyn til klimaendringer og de langsiktige konsekvensene disse kan ha for økosystemene og vannmiljøet.	Innspillet videresendes Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet som sektormyndighet og Nordland fylkeskommune som tildelingsmyndighet med ansvar for koordinering av søknader om tillatelse til akvakultur.	Innspillet videresendes andre
81	Nord fiskarlag	Industri og landbaserte akvakulturanlegg, har ofte punktutslipp til vann. Slike utslipp kan inneholde ulike typer forurensende stoffer og miljøgifter, avhengig av aktiviteten og hva som produseres eller oppdrettes. Utslippene kan også påvirke vannmiljøet negativt gjennom nedslamming og fysiske endringer i bunnforholdene. Nord Fiskarlag er særlig bekymret for den økende etableringstakten av nye landbaserte akvakulturanlegg, ofte i sårbare områder med verdifulle gyte- og oppvekstområder for fisk.	Innspillet videresendes Fiskeridirektoratet, Miljødirektoratet som sektormyndighet og Nordland fylkeskommune som tildelingsmyndighet med ansvar for koordinering av søknader om tillatelse til akvakultur.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
82	Nord fiskarlag	Nord Fiskarlag ber om at kartlegging og tilsyn ved etablerte utslippskilder i sjø, som avløpsvann, industriutslipp og utslipp fra landbaserte anlegg, prioriteres i kommende planperiode. Det må stilles krav om bruk av beste tilgjengelige renseteknologi, både ved nye etableringer og for eksisterende anlegg. Målet bør være null utslipp av forurensningspartikler og kjemikalier.	Innspillet videresendes til forurensningsmyndighetene. Miljødirektoratet som sektormyndighet, Statsforvalteren i Nordland og kommunene.	Innspillet videresendes andre
83	Nord fiskarlag	Det må innføres rutinemessig utslippskontroll for å sikre at virksomheter overholder fastsatte krav, og det må iverksettes avbøtende tiltak dersom grenseverdiene overskrides. Dette gjelder også etter avsluttet gruvedrift, ettersom vannmiljøet kan påvirkes negativt i flere år etter at virksomheten er avsluttet.	Innspillet videresendes til forurensningsmyndighetene. Miljødirektoratet som sektormyndighet, Statsforvalteren i Nordland og kommunene.	Innspillet videresendes andre
84	Nord fiskarlag	Ved etablering av nye utslippskilder må det foretas en samlet vurdering av eksisterende utslipp i området. Det er viktig å understreke at god miljøtilstand ikke må føre til mindre strenge utslippskrav. Høye forventninger til rensing og avbøtende tiltak må gjelde for alle vannforekomster.	Innspillet videresendes til forurensningsmyndighetene. Miljødirektoratet som sektormyndighet, Statsforvalteren i Nordland og kommunene.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
85	Nord fiskarlag	Tiltak i sjø, som mudring og dumping av masser, kan påvirke både den økologiske og kjemiske tilstanden i vannmiljøet. Dette kan igjen få konsekvenser for viktige bruks- og ressursområder av betydning for fiskeriene. Det må derfor etterstrebes å skjerme marint liv mot støy og partikkelspredning ved gjennomføring av slike tiltak. Som hovedregel bør deponering i kyst- og sjøområder unngås. Dersom det likevel anses nødvendig, må det sikres at tiltaket ikke berører viktige områder for fiskeriinteresser. Det må også stilles krav om avbøtende tiltak for å hindre spredning av forurensede masser og partikler. Videre må tiltak planlegges slik at de ikke gjennomføres i særlig sårbare perioder, som under gyting og oppvekst av yngel.	Innspillet videresendes til Miljødirektoratet som sektormyndighet og Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre
86	Nord fiskarlag	Plastforurensning er en økende miljøutfordring for vannmiljøet langs hele norskekysten. Nord Fiskarlag tar marin forsøpling på alvor og arbeider aktivt med problemstillinger knyttet til plastforurensning gjennom vår egen handlingsplan. Fiskerne bidrar i stor grad til opprydding ved å ta opp menneskeskapt avfall, også i kystnære områder. Det er likevel utfordrende for fiskeflåten å kvitte seg med det oppfiskede avfallet. Det nye skipsavfallsdirektivet, som nå er innført i norsk lov, skal legge til rette for bedre avfallsløsninger i havn og gjøre det enklere for fiskeflåten å levere både eget og oppfisket avfall. Imidlertid, oppleves det fortsatt som veldig varierende hvordan de ulike havnene har	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		tilrettelagt for dette. Nord Fiskarlag etterlyser derfor bedre tilrettelegging i norske havner, slik at fiskeflåten enkelt og effektivt kan levere avfall og bidra til å redusere plastforsøpling langs kysten.		
87	Nord fiskarlag	Nord Fiskarlag mener det er behov for bedre oversikt og kontroll av turisme, både med tanke på påvirkning på vannmiljøet og uttak av fiskeressurser. Turistfiske foregår i stor grad uten regulering eller rapporteringsplikt, og står i enkelte områder for betydelige uttak av fellesskapets ressurser. Det må legges til rette for bedre regulering og kontroll, slik at turistfisket ikke bidrar til økt miljøbelastning eller svekker grunnlaget for en bærekraftig forvaltning. Det er positivt dersom dette løftes fram som en problemstilling i det videre arbeidet med vannforvaltningen	Kapittel 4 "Påvirkninger i vannregionen" oppdateres med tekst om turisme og rekreasjon.	Tas til etterretning
88	Nord fiskarlag	Nord Fiskarlag støtter målene i vannforvaltningsarbeidet og verdsetter innsatsen for å beskytte og forbedre tilstanden i norske vannforekomster. Mange vannforekomster er i dag utsatt for sammensatte belastninger, som utslipp, arealendringer og klimaendringer. Dette gjør det nødvendig at vannforvaltningen i større	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		grad vurderer samlet belastning i kystnære områder og at dette innlemmes i arealforvaltningen.		
89	Nord fiskarlag	Nord Fiskarlag ser positivt på økte ressurser til kunnskapsinnhenting og datainnsamling i vannmiljøene. Det må også sikres tilstrekkelige midler til tilsyn og tiltak for å opprettholde eller forbedre vannmiljøets tilstand. Kompensasjon for økte miljøkostnader, for eksempel ved avløpsrensing, må ikke skje ved å tillate annen miljøbelastende virksomhet, som nye akvakulturlokaliteter eller industri.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator	Innspillet videresendes andre
90	Nordland Bondelag	Først og fremst er vi fornøyd med at man ønsker å konsentrere innsatsen til prioriterte vassdrag. Som sagt i forrige høringssvar er det viktig at berørte bønder kommer tidlig inn i prosessen	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
91	Nordland Bondelag	<u>Tiltak i vassdrag:</u> «<i>Hovedprinsippet er at den som er ansvarlig for påvirkningen, det vil si inngrep eller forurensning, dekker kostnadene med restaurering.</i>» (Planprogram for Nordland og Jan Mayen vannregion. Punkt 3.4. Restaurering av vassdrag). Over lang tid er det foretatt fysiske inngrep i vassdrag for å legge til rette for matproduksjon. Vi registrerer økende fokus på tiltak i og langs vassdrag som berører disse landbruksarealene. Dette gjelder tiltak som åpning av lukkede løp, remeandring av kanaler/bekker, planting i kantsone og biotoptiltak. I nyere landbruksprosjekter tas det mer hensyn til miljøverdier enn tidligere, men det vil fortsatt være nødvendig å gjennomføre tiltak for å vedlikeholde og forbedre dreneringen på arealene for å redusere utslipp til luft og vann. Våre medlemmer er ikke negative til gjennomføring av slike tiltak, men de er ofte svært kostbare. Det er også kostbar og krevende planlegging. Gårdbruker kan få dekket planlegging med 100 % tilskudd over SMIL-ordningen, mens det på selve tiltaket påløper en egenandel på minimum 30 %. Gårdbrukeren har ikke mulighet til å dekke disse kostnadene ved å ta ut merpris for sine produkter. I noen tilfeller vil tiltaket også medføre redusert areal eller utgjøre en driftshindring som medfører større driftskostnader. Slike tiltak vil også konkurrere med andre investeringer som	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Innspillet tas også med i det videre planarbeidet.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		økt lagerkapasitet for husdyrgjødsel, mer presist spredeutstyr etc. Nordland Bondelag savner en nærmere vurdering av hvordan kostnadene ved tiltak som berører landbruksarealer skal dekkes. Det er begrensede midler som står til rådighet. Vi stiller spørsmålstegn ved om landbruket skal ta kostandene for alle disse tiltakene. Uansett må det gjøres en vurdering av kostandene med å gjennomføre nødvendige tiltak og hvordan dette skal finansieres.		

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
92	Nordland Bondelag	<u>Dokumentasjon av tiltak.</u> «Vi kan få en indikasjon på om miljøpåvirkningen fra landbruk reduseres ved å se på bruk av tilskuddsmidler i den enkelte kommune og forbruk av innkjøpt handelsgjødsel i fylket.» (Punkt 4.2 Landbruk. Hovedutfordringer for Nordland og Jan Mayen vannregion.) Nordland bondelag mener dette er en god tilnærming som bidrar til å stimulere til innsats.	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
93	Nordland Bondelag	<u>Målkonflikter og måloppnåelse.</u> «Hvis naturforholdene tilsier det, kan måloppnåelse utsettes (§ 9). I særlige tilfeller der det er umulig eller uforholdsmessig kostnadskrevende å nå miljømålene, kan det fastsettes mindre strenge miljømål (§ 10).» (Punkt 2. Hovedmålsetning og prioriteringer. Hovedutfordringer for Nordland og Jan Mayen vannregion.) Nordland Bondelag savner en vurdering av målkonflikter. Krav om beplantet kantsone mot vassdrag og ugjødslet kantsone kan utløse behov for mer nydyrking. Dette kommer i konflikt med bevaring av urørt natur og forbud mot dyrking av myr. Man kan også komme i konflikt med jordvern hensyn. Det er også et spørsmål om det er realistisk å oppnå god tilstand i områder med konsentrert landbruk uten at det går ut over målet om økt matproduksjon. Etter det vi har forstått forutsetter bruk av unntaksparagrafene at det uansett gjennomføres tiltak for å forbedre miljøtilstanden. Bruken av disse paragrafene gir en mer realistisk tilnærming.	Tekst om målkonflikter tas inn i dokumentet hovedutfordringer.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
94	Nordland Bondelag	Det må fortsatt være mulig å gjennomføre nydyrking og andre tiltak i nedslagsfeltet til vannforekomster som står i risiko for ikke å nå miljømålene. Så lenge driften av arealene følger gjeldende lover og forskrifter bør ikke miljømålene stå å veien for å gjennomføre disse tiltakene.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
95	Nordland Bondelag	Dersom samfunnsoppdraget om matproduksjon over hele landet skal nås er det nødvendig med en god dialog mellom forvaltningen og landbruksnæringen. Det er en forutsetning for å lykkes at gårdbrukerne kommer tidlig inn i planlegging av tiltak. Her er det viktig at tiltakene tilpasses den enkelte gård og at det tas hensyn til gårdbrukerens prioriteringer. Dersom gårdbruker for eksempel har planer om å forbedre lagerkapasitet for husdyrgjødsel må andre tiltak utsettes til økonomien tillater gjennomføring. Den store andelen leiejord er en utfordring. Det er viktig at gårdbrukeren som skal drive arealene får være med i prosessen. Det er viktig at de nødvendige planprosessene er finansiert.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
96	Norges Bondelag	Vi ønsker å bli involvert i det videre arbeidet med utviklingen av planarbeidet. For planprogrammets skissering av at alle kommuner skal peke ut 2-3 områder der vannkvalitet påvirkes av jordbruk - for videre arbeid med-, så vil vi presisere igjen viktigheten av at berørte bønder så tidlig som mulig blir involvert i et slikt arbeid på kommunalt nivå.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
97	Norges- vassdrags og energidirektorat	For å sikre at oppdaterte miljømål for vannkraft er i tråd med de nasjonale føringene før planen sendes på høring, ønsker NVE egne arbeidsmøter med aktuelle myndigheter i vannregionene kommende høst/vinter. Vi viser til brev fra NVE og Miljødirektoratet til vannregionmyndighetene 26.5.2025.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
98	Norges- vassdrags og energidirektorat	NVE mener det er positivt at alle vannregionene har satt klimatilpasning og vassdragsrestaurering som et høyt prioritert tema som bør få forsterket oppmerksomhet i planperioden. Aktuelle stortingsmeldinger underbygger denne prioriteringen, og bør legges til grunn for arbeidet med klimatilpasning i vannforvaltningsplanen.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
99	Norges- vassdrags og energidirektorat	For å både ivareta miljø og håndtere flomrisiko i vassdragene, er følgende hierarki av løsninger anbefalt i NORCE LFI Rapport-nr. 458 (2023). NVE mener denne prioriteringen bør gjenspeiles i arbeidet med vannforvaltningsplanen: 1. Arealplanlegging med bevaring av naturtypiske vassdragsdeler, våtmark og elveslette 2. Vassdragsrestaurering der det er mulig, med økt hydraulisk tverrsnitt og plass til morfodynamikk 3. Miljøtilpassede sikringsmetoder der det ikke er plass til storskala restaurering 4. Avbøtende miljøtiltak der det trengs tradisjonelle, ikke-naturbaserte flomsikringstiltak	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
100	Norges- vassdrags og energidirektorat	Arealplanlegging og bruk av arealregnskap i kommuneplanprosessen er særlig viktig for å lykkes med klimatilpasning, og bør derfor fremheves i planprogrammet. Naturbaserte løsninger (kantsoner, våtmark osv.) tar plass, og forutsetter at kommunene setter av nok areal i sine planer. Rapporten Miljøeffekter av flomsikring (NVE ekstern rapport 22/2024) peker også på at det er behov for større hensyn til bevaring av flomsoner og elveløp i arealplanleggingen.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
101	Norges- vassdrags og energidirektorat	NVE mener dokumentet hovedsakelig gir et dekkende bilde av påvirkninger innen våre ansvarsområder.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
102	Norges- vassdrags og energidirektorat	NVE skal gjennomgå eldre konsesjonsløse kraftverk med vesentlige miljøvirkninger innen 1.1.2026, med bidrag fra Miljødirektoratet. I forbindelse med gjennomgangen vil NVE ha behov for innspill om kjente miljøpåvirkninger basert på lokalkunnskap. Vi vil derfor sende en egen forespørsel til Statsforvaltere og vannområder om dette.	Innspillet videresendes vannområdene.	Innspillet videresendes andre
103	Norges- vassdrags og energidirektorat	Flomvern er nevnt som en hovedutfordring hos de alle fleste vannregionene, og i mange fylker er dette en av de største påvirkningene og årsakene til en redusert miljøtilstand i mange vannforekomster. NVE synes derfor det er positivt at det nå rettes fokus mot dette og at mange vannregioner ønsker å prioritere tiltak for å bedre miljøtilstanden i disse.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
104	Norges- vassdrags og energidirektorat	Vassdragsanlegg som ikke lenger er i bruk og heller ikke holdes ved like, bør fjernes. Vannforvaltningsplanene bør synliggjøre i hvilke vassdrag eldre vassdragsanlegg er en særlig utfordring.	Kapittel 3.4. Restaurering av vassdrag oppdateres med tekst om forslaget.	Tas til etterretning
105	Norsk industri	Norsk Industri mener at antallet vannforekomster bør reduseres. Vi erfarer at det helhetlige og økosystembaserte perspektivet blir overskygget av et planarbeid med stort detaljfokus. Hver enkelt vannforekomst skal karakteriseres, det skal settes mål og måloppnåelsen skal vurderes. Dette krever mye data, som skal vurderes og oppdateres i hver planperiode. Vi forstår at Norges geografi forklarer at Norge har et høyt antall vannforekomster. Samtidig fører detaljeringen til at arbeidet blir svært ressurskrevende og at det blir tilnærmet umulig å oppdatere og vedlikeholde kunnskapsgrunnlaget som en nødvendig for en god forvaltning. Vi oppfordrer vannregionmyndighetene til å evaluere dagens inndeling i vannforekomster og vurdere om det er hensiktsmessig å slå sammen enkelte av vannforekomstene i regionene.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland. Til informasjon pågår det et nasjonalt arbeid med inndeling av vannforekomster, der ett av målene er større vannforekomster i kystområder.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
106	Norsk industri	Norsk Industri har tidligere påpekt at kvaliteten i Vann-nett ikke er god nok. Dette er problematisk da manglende beslutningsgrunnlag gir risiko for feil byrdefordeling mellom sektorer og for feilinvesteringer. Forbedring av kvaliteten i Vann-nett har vært prioritert av myndighetene. Våre medlemmer oppdager likevel fortsatt manglende informasjon om vannforekomster, for mange feil i databasen eller at databasen ikke er oppdatert iht. nye kartlegginger. Detaljeringsgraden i planarbeidet fører til at svært store datamengder skal prosesseres og holdes oppdatert. Dette øker også sannsynligheten for feil. Det er uansett viktig at arbeidet med oppdatering av kunnskapsgrunnlaget i Vann-nett fortsatt prioriteres.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
107	Norsk industri	Enkelte av industriens overvåkingsstasjoner er såkalte nærstasjoner. Dette betyr at overvåkingsstasjonene er plassert innenfor et influensområde ved et utslippspunkt hvor det forventes en viss påvirkning fra utslippet. Industrien rapporterer overvåkingsdata fra slike nærmiljøstasjoner. Det er da viktig at vannregionmyndighetene er bevisste på at overvåkingsdata fra nærstasjoner, som ligger innenfor det som ansees som et influensområde for utslippet, skal unntas fra klassifiseringen av vannforekomsten. Klassifisering av vannforekomster, samt utarbeidelse av planprogram tiltaksplaner i regionene må ta høyde for nærsoneproblematikk og veilederne som er utarbeidet for dette.	Innspillet videresendes til Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
108	Norsk industri	Klassifisering av vannforekomster, samt utarbeidelse av planprogram tiltaksplaner i regionene må ta høyde for nærsoneproblematikk og veilederne som er utarbeidet for dette.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
109	Norsk industri	Storparten av norske industribedrifter er lokalisert ved vannforekomster, enten ved kysten eller i innlandet. Mange industribedrifter har tillatelse fra forurensningsmyndighetene til utslipp til vann, bruker vann til kjøling eller prosesser, er avhengig av vannkraft i nærliggende vassdrag, og/eller har innskiping eller utskiping av råvarer over egne eller offentlige kaianlegg. Industribedriftene gjennomfører naturligvis undersøkelser og kartlegginger av hvordan de påvirker vannmiljøet og gjennomfører tiltak for å forbedre tilstanden i vannforekomstene. Dette betyr at industrien har omfattende data om sine utslipp, andre påvirkninger, samt informasjon om tiltak som planlegges. Dette er kunnskap industrien deler med myndighetene og som må hensyntas i planarbeidet. Det er viktig at planarbeidet bygger på riktig og oppdatert informasjon fra industribedriftene i regionene. Vi oppfordrer derfor til involvering og samarbeid med industrien ved oppdatering av planprogram og tiltaksprogram.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
110	Norsk landbruksrådgivning	Det er registrert påvirkning av vannkvaliteten i mange vannforekomster i fylket. Det foreslås at kommunene prioriterer 2 - 3 vassdrag der de utvalgte vannforekomstene vil bli gjenstand for detaljert kartlegging. Behovet for konkrete	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		tiltaksplaner vil bli vurdert. NLR synes dette er en god strategi.		
111	Norsk landbruksrådgivning	Det er mange vannforekomster der landbruksaktivitet er vurdert som en av årsakene til at man ikke når målene om god vannkvalitet. I de fleste av disse er tilstandene faglig vurdert. NLR savner klare kriterier for vurdering av påvirkningen fra landbruk. Det er også viktig å få en vurdering basert på klare kriterier av påvirkning fra avløp i de samme vannforekomstene.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
112	Norsk landbruksrådgivning	Miljøtilstanden fastsettes ved hjelp av målinger av næringsstoffer og undersøkelser av bunndyr etc. En vurdering av forbedringer i miljøtilstandene vil kreve gjentatte undersøkelser. Dette er kostbare og ressurskrevende undersøkelser. Forbedringer vil avhenge av at avløp fra husholdninger og fritidsbebyggelse også blir renset.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
113	Norsk landbruksrådgivning	Landbrukets innsats for å forbedre miljøtilstanden vil uansett måtte gå over tid og det vil være utfordrende å dokumentere virkningen av tiltakene. Den innsatsen som bøndene gjør gjennom å forbedre lagerkapasitet for husdyrgjødsel, mer presist spredeutstyr for gjødsel, redusert bruk av gjødsel med fosfor, tidlig spredning av husdyrgjødsel, ugjødslet kantsone mm. kan allerede dokumenteres ved hjelp av data fra RMP-ordningen, SMIL og	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		Innovasjon Norge. NLR foreslår at det utarbeides slike oversikter på kommunenivå og for vassdrag der det utarbeides tiltaksplaner.		
114	Norsk landbruksrådgivning	Nasjonalt er det stort fokus på gjenåpning av vassdrag, remeandring og planting i kantsone. Dette er svært inngripende tiltak der det er viktig med involvering av gårdbrukerne på et tidlig tidspunkt i en planprosess. Det er viktig at personell med landbruksfaglig kompetanse er med i disse prosessen slik at miljøhensyn og hensynet til landbruksdrift balanseres.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
115	Norsk landbruksrådgivning	Landbruksnæringen er strengt regulert og bøndene har liten mulighet til å få dekket kostnader til ulike tiltak gjennom økte inntekter. De fleste tiltak krever bistand til planlegging og disse kostnadene kan dekkes 100 % gjennom SMIL-ordningen. Fysiske tiltak som gjødsellager dekkes med et fast beløp fra Innovasjon Norge mens tiltak i vassdrag kan dekkes med opptil 70 % gjennom SMIL-ordningen. RMP -ordningen stimulerer til bedre utnyttelse av husdyrgjødsel og til å dekke avlingstap i ugjødslet kantsone. NLR savner en vurdering av hvordan man skal dekke kostnadene både med planlegging og gjennomføring av nødvendige tiltak i landbruket. Vi stiller også spørsmålstegn ved om det er riktig at enkeltbønder skal betale egenandeler for fysiske tiltak i vassdrag.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Innspillet tas også med i det videre planarbeidet.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
116	Norsk landbruksrådgivning	NLR savner en vurdering av målkonflikter mellom økt matproduksjon og matproduksjon over hele landet og kravene til måloppnåelse i vannforskriften. Etter hva vi registrere er dette bare omtalt under vannkraft.	Tekst om målkonflikter tas inn i dokumentet hovedutfordringer.	Tas til etterretning
117	Norske lakseelver	Norske Lakseelver representerer forvaltningslag i anadrome vassdrag i hele landet, og vi har flere ressurspersoner som i større grad enn i dag kan jobbe med tiltak og bedre miljøtilstand. En forutsetning for slike bidrag er at terskelen for å medvirke er lav, og at det skapes et engasjement og eierskap til vannforvaltningsarbeidet. Mange sitter i dag med et inntrykk at vannforskriftsarbeidet er tungt byråkratisk forankret, og at kommunikasjonen i stor grad foregår på stammespråk mellom profesjonelle aktører. Vi vet at vannforvaltningsarbeidet krever både fagterminologi og byråkrati, men det er grunnleggende viktig at vannforvaltningsarbeidet også inviterer til folkelig engasjement!	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
118	Norske lakseelver	Lokalt har vannområdekoordinatorene en nøkkelrolle, da disse gjerne er første kontaktpunktet inn mot vannforvaltningen. Det er derfor av vesentlig betydning at det legges til rette for stabilitet og forutsigbarhet i disse stillingene i et langsiktig perspektiv. Vår erfaring er at gode tiltak og prosjekter ofte starter som et samarbeid mellom en frivillig aktør eller en miljøorganisasjon og en vannområdekoordinator. På landsbasis er det noe varierende hvor godt dette fungerer, men vi vil trekke frem Trøndelag vannregion som et godt eksempel, hvor samarbeid har resultert i en rekke gode	Innspillet videresendes til vannområdene.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		prosjekter med de lokale vannområdekoordinatorene. Det er viktig at både kommuner og vannområdekoordinatorer aktivt informerer om arbeidet som pågår i vannområdene, tilskuddsordninger og hvordan frivillige og andre kan medvirke.		
119	Norske lakseelver	Vi mener det er viktig at restaurering av vann og vassdrag løftes som et prioritert tiltak i alle de regionale vannforvaltningsplanene. Dette handler ikke bare om å restaurere forringet habitat, men om å gjenskape prosesser og naturlig vassdragsdynamikk. Vi har mange anadrome vassdrag med påvirkninger, og restaureringsbehovet er stort. Vassdrag med særlig stor verdi, f.eks. nasjonale laksevassdrag og verna vassdrag bør derfor prioriteres først.	Innspillet tas med i det videre arbeidet Restaurering av vassdrag er foreslått som et prioritert tema for kommende planperiode	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
120	Norske lakseelver	I den neste planperiode anser vi det som viktig at vannforvaltningsplanene og den nasjonale strategien for restaurering av vassdrag blir koordinert. Den tilhørende handlingsplanen er forventet å komme i år, og selv om planprosessene foregår noe ulikt, er det viktig at disse etter hvert samkjøres. Fra restaureringsprosjektet i Leirelva i Trøndelag (sideløp til Nidelva) presenteres det fire konkrete suksesskriterier for restaurering av vassdrag, uavhengig av påvirkning: • Gode overvåkningsdata over flere år • Riktige, kunnskapsbaserte diagnoser og definerte miljømål • Stort nok omfang av restaureringstiltak • Overvåkning før, under og etter (kvalitetssikring)	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
121	Norske lakseelver	Norske Lakseelver har over tid argumentert for å opprette et miljøfond med øremerkede midler til restaurering. Vannkraftproduksjon er en vesentlig påvirkning i mange vannforekomster og må ses på som en utfordring med <i>stor</i> konsekvens. Dersom man setter av 1 øre per produsert kW/h vil det kunne gi 1,3 – 1,4 milliarder kroner årlig til restaurering – midler som kan brukes til både avbøtende tiltak i regulerte elver og etter prinsippet om økologisk kompensasjon i andre forringede vannforekomster.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
122	Norske lakseelver	Klimaendringene vil medføre større flomskaderisiko i Norge, og denne risikoen må håndteres for å ivareta samfunnssikkerheten. Dette innebærer mer flom- og erosjonssikring – tiltak som mulig kan forringe miljøtilstanden betraktelig dersom det utføres på tradisjonell måte. Ny kunnskap tilsier imidlertid at flomskaderisiko kan håndteres og reduseres ved å restaurere vassdragsnatur og ta i bruk naturbaserte løsninger. Vann og robuste vannforekomster må også ses på som en viktig ressurs i et samfunnssikkerhetsperspektiv. Alle trenger rent drikkevann, og vann danner i praksis grunnlag for alt liv. Dette handler derfor om så mye mer enn bare å forbedre miljøtilstand for å ivareta hensynet til artene som er knyttet til økosystemer i og ved vann. Et klima i endring krever at vi må omstille oss og tenke nytt, og forberede oss på både flomsituasjoner og lengre perioder med tørke. Her peker de naturbaserte løsningene seg ut som både effektive og rimelige for å redusere skadene forårsaket av klimaendringene.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
123	Norske lakseelver	De regionale vannforvaltningsplanene må benyttes mer aktivt i kommunenes planverk, dvs. fra reguleringsplaner til mer overordnede kommuneplaner. Kommunen som arealmyndighet må bruke sine planer som et verktøy for å både nå miljømålene, jf. vannforskriftens § 4, og de må også gjøre grundige vurderinger i tråd med § 12 når det kommer til nye inngrep. Det må tydeliggjøres at det foreligger en juridisk plikt til å <u>beskytte</u>	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		vannforekomster mot forringelse, og det er også en plikt å <u>forbedre</u> miljøtilstand. Fremfor å vurdere om man <u>kan</u> si ja, er spørsmålet i mange tilfeller om man <u>må</u> si nei til nye inngrep og tiltak.		
124	Norske lakseelver	Det er en svakhet i arbeidet med Vannforskriften at det ikke er noen virkemidler for tiltaksgjennomføring. Desto viktigere er det at kommunene som overordnet arealmyndighet er bevisst sitt ansvar, og sørger for at sektorlovverket kommer til rett bruk gjennom plan. Det bør også tydeliggjøres at fastsatte miljømål etter vannforskriften er <i>minimumskrav</i> . Vannforskriften (§ 13) slår fast at dersom det i annet regelverk enn vannforskriften er fastsatt strengere krav, utslippsgrenser, utfasingsmål, mål for beskyttelse eller lignende, skal den strengeste bestemmelsen legges til grunn. Vi mener derfor at miljømål og tilstand for laks skal tilsvare mål etter «kvalitetsnorm for villaks», med mål om «høstbart overskudd». Vannforvaltningsplanene bør bruke kvalitetsnormens mål om «høstbart overskudd» direkte, uten omregningsnøkkelen som brukes i dag.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
125	Norske lakseelver	Kunnskapsgrunnlaget i Vann-nett må kvalitetssikres, og presisjonen må økes. Vi ser et klart behov for bruk av flere kvalitetselementer ved fastsettelse av miljøtilstand, og fisk må inn som kvalitetselement i kystvann.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
126	Norske lakseelver	Vår oppsummering er at den menneskeskapte påvirkningen på de ville laksefiskene må reduseres for at målet om minst god tilstand for vannforekomstene der disse artene lever skal kunne nås. Påvirkningen fra oppdrett utgjør den største trusselen, og store deler av denne påvirkningen, særlig fra lakselus, skjer i kystvannet. Påvirkningen må adresseres der den skjer. Derfor må fisk inn som kvalitetselement i kystvannet. Først da kan målene om god miljøtilstand i vannforskriften benyttes til å kreve redusert påvirkning fra lakselus, rømt oppdrettslaks og smittestoffer knyttet til oppdrett.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
127	Norske lakseelver	Vann-nett har også potensial til å fungere som en database for utredninger, undersøkelser og annet som kan inngå i kunnskapsgrunnlaget om vannforekomstene våre. I dag er mye informasjon spredd rundt flere steder, og mye er også utilgjengelig. En slik felles database for fagrapporter har vært etterspurt av flere i vår organisasjon.	Innspillet videresendes til Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre
128	Norske lakseelver	Det er også viktig å avklare målkonflikter i vannforvaltningsarbeidet, og vi mener det er uheldig at hensynet til kraftproduksjon, oppdrett og landbruk alt for ofte trumfer naturhensyn.	Tekst om målkonflikter tas inn i dokumentet hovedutfordringer. Innspillet videresendes også til Miljødirektoratet	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
129	Norske lakseelver	Vi mener at vassdragsmyndigheten bør ha anledning til å sette miljøkrav for alle vassdragsanlegg – også eldre konsesjonsløse, ervervskonsesjoner og tillatelser der tilstrekkelige miljøvilkår mangler. Terskelen for omgjøring av en konsesjon ved bruk av vannressurslovens § 28 bør senkes, og anledningen til å kalle inn konsesjonsløse kraftverk til konsesjonsbehandling etter § 66 bør benyttes i større grad enn den gjør i dag.	Innspillet videresendes til Norges- vassdrags og energidirektorat og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
130	Norske lakseelver	For å nå fastsatte miljømål i neste planperiode er det helt vesentlig at arbeidet innvilges nok ressurser, både med tanke på bemanning og tilskudd til f.eks. restaureringsprosjekter.	Innspillet videresendes til Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
131	Ofofjorden vannområde	Vannområdekoordinator i Ofofjorden vannområde har i høringsperioden hatt fysiske møter med alle kommuner i vannområdet; Narvik, Evenes og Lødingen. Dette høringssvaret er et høringssvar på vegne av disse kommunene.	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
132	Ofofjorden vannområde	Narvik Vann påpekte i møte at det nye avløpsdirektivet ikke er nevnt noe sted i planprogrammet og at det opereres med gamle definisjoner (f.eks. har det kommet en ny definisjon av tettbebyggelse i det nye direktivet).	Kapittel 4.1.1. "Avløpsvann" oppdateres med bakgrunn i innspillet.	Tas til etterretning
133	Ofofjorden vannområde	Landbruksrådgiver i Narvik kommune påpekte også at den nye gjødselbrukforskriften heller ikke er nevnt i planprogrammet	Kapittel 4.1.1. "Avløpsvann" i oppdateres med bakgrunn i innspillet.	Tas til etterretning
134	Ofofjorden vannområde	Narvik Vann hadde et spørsmål om hvordan et spesifikt punkt i den eksisterende vannforvaltningsplanen har blitt fulgt opp i eksisterende planperiode og ønsker at det blir videreført til neste. Det gjelder et forslag i kapittel	Innspillet tas med i det videre arbeidet. Kapittel 7 i gjeldende vannforvaltningsplan beskriver behov for videre arbeid og tiltak innen vannforvaltningen.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		7.4 Avløp: Stimulere til etablering av fellesanlegg gjennom tilskuddsordninger		
135	Ofotfjorden vannområde	Faktaarkene setter fingeren på gapet mellom målsetningene for vannforekomstene i vannområdet og dagens måloppnåelse. Dette er noe som flere har pekt på som en stor utfordring, det er åpenbart at måloppnåelse i mange tilfeller er lite realistisk i dagens situasjon	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
136	Polarsirkelrådet	Vi stiller oss bak at temaene som skal få forsterket oppmerksomhet i planperioden bør være: 1) Arbeidet med hovedutfordringer som er avløpsvann, jordbruk og vannkraft. De påvirkningene som er størst, bør det være forsterkes innsats mot. 2) Regionale planretningslinjer i vannforvaltningsarbeidet. God arealforvaltning er en av de viktigste virkemidlene for å forhindre ytterligere påvirkning på vannmiljøet. 3) Klimaendringer og klimatilpasning. Vann på avveie kan påvirke vannmiljøet i tillegg til de fysiske skadende vannet kan gjøre. 4) Restaurering av vassdrag. Skal man nå målene i strategi for restaurering av vassdrag (2021-2030) om å restaurere minst 15 prosent av forringede vassdrag, og innen 2030 restaurere vassdrag raskere enn vassdrag forringes, må man forsterke innsatsen med restaurering betydelig. 5) Plastforsøpling kan være en stor utfordring og	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		man vet lite om det i vanndirektivsammenheng. Arbeid på nasjonalt nivå med å utvikle indikatorer kan bidra til at denne påvirkningen og tiltak kommer mer fram i vannforvaltningsarbeidet.		
137	Polarsirkelrådet	De viktigste påvirkningene og effekten av disse er omtalt i dokumentet på en god måte. Men i mange områder mangler det nok kunnskap om hvilke vannforekomster som er påvirket og i hvor stor grad. Dette medfører at det er brukt mye faglige vurderinger om det er en påvirkning og grad av påvirkning. Dette gir store usikkerheter i datagrunnlaget mange plasser. Med lite eller dårlig kunnskapsgrunnlag kan det være en utfordring å få gjennomført tiltak.	Innspillet videresendes til Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
138	Polarsirkelrådet	Det er for stort fokus på antall vannforekomster og for lite fokus på alvorlighetsgrad. Inndelingen av mange små vannforekomster i elver og bekker, og gjerne få store i kystvann, medfører at figurer og statistikk som baserer seg på antall vannforekomster ikke gir et helt realistisk bilde av på virkningene og hvor omfattende de er. Påvirkningskilder som påvirker store kystvannsforekomster, teller da på lik linje med en liten elvestrekning.	Innspillet videresendes til Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
139	Polarsirkelrådet	Det er viktig å gjøre en vurdering av hvilke vassdrag som skal legges inn i databasen. Små enkeltbekker er eksempler på dette. Skal man komme i mål med tiltak er det viktig med ei sterkere prioritering.	Innspillet videresendes til Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre
140	Polarsirkelrådet	Fiskeri og akvakultur er slått sammen som en driver, noe som kan være misvisende da disse påvirker vannforekomster på ulikt vis og det er veldig ulike tiltak. Det er heller ingen registrerte påvirkninger innen fiskeri i regionen.	Innspillet videresendes til Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
141	Polarsirkelrådet	Store kystvannsforekomster medfører at en ny påvirkning sjeldent eller aldri vil medføre at miljøtilstanden for vannforekomsten forringes. Påvirkninger som kan være store i et lokalt område forsvinner dermed i en stor vannforekomst.	Innspillet videresendes til Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
142	Polarsirkelrådet	I noen kystvannsforekomster er det registrert resultat fra prøver som viser miljøgifter i f.eks. fiskekjøtt (f.eks. kvikksølv i fiskebiota) og som medfører at miljøtilstanden ikke er god. Når dette er registrert i et område får hele kystvannsforekomsten en miljøtilstand basert på dette. Ofte er kilden til miljøgiftene ukjent og vanskelig å gjøre noe med. En miljøtilstand som er dårligere enn god kan få konsekvenser for hva annet som kan tillates i området. Det er viktig at slike påvirkninger kartlegges slik at man får en oversikt over hvor stor utfordringen er og får en bedre avgrensning av påvirkningene	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Dette kan være en utfordring dersom registrert påvirkning legger begrensninger på tiltak i vannforekomsten, uten at det er en reel sammenheng mellom påvirkningen og tiltaket det legges begrensninger på. Noe av påvirkningene er også langtransportert og bør adresseres internasjonalt siden vi ligger "nedstrøms" Europas utslipp.	Innspillet videresendes andre
143	Polarsirkelrådet	I vann-nett er det registrert påvirkninger som følge av endret ferskvannstilførsel i noen fjorder. Det er så vidt vi vet ikke gjort undersøkelser i våre områder for å bekrefte om det er en påvirkning eller ikke. Det er viktig at det blir gjort undersøkelser for å fastslå om dette er reelle påvirkninger og i hvilken grad.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Norges- vassdrags og energidirektorat. Det er gjort undersøkelser av NVE i flere fjorder med endret ferskvannstilførsel, noen plasser er det også gjort tiltak (bobleanlegg) for å motvirke isdannelse i fjordene.	Innspillet videresendes andre
144	Polarsirkelrådet	Det er ingen vannforekomster i vannområdene våre som er registrert med påvirkning fra skogbruk og man vet lite om konsekvensene på vannmiljø. Det er nok dermed store kunnskapshull angående denne påvirkningen	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre
145	Polarsirkelrådet	Det er ønskelig med en kartlegging av omfanget og konsekvensene av erosjon i Røssvatnet. Nye standardvilkår i konsesjonen gir muligheter til få gjort tiltak for å forbedre forholdene for fisk i vatnet. Men for å vite hvilke tiltak som kan være	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Norges- vassdrags og energidirektorat.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		mest effektive og hvor de bør gjøres, bør det først gjøres en kartlegging.		
146	Polarsirkelrådet	Det er viktig å satse videre på nye overvåkingsprosjekter slik at kunnskapsgrunnlaget blir bedre og man dermed har bedre grunnlag for å vurdere tiltak i arbeidet med forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet. Det er derfor viktig at det settes av midler som kan brukes på overvåking der man ikke kan bruke «forurensere betaler».	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
147	Polarsirkelrådet	Det er viktig at alle sektormyndigheter som legger inn påvirkninger legger inn en beskrivelse av påvirkningen i vann-nett. Dette gjør det lettere å forstå påvirkningen og om den endres.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
148	Polarsirkelrådet	Påvirkning fra vandringshinder er nok større enn statistikkene fra vann-nett viser. Det er ikke gjort en systematisk kartlegging langs kommunale veier eller landbruksveier.	Innspillet tas med i det videre arbeidet. Det er utarbeidet en nasjonal kartportal for kartlegging av utvalgte vandringshinder, der kommunale veier er inkludert. Nfk er i gang med kartlegging av vandringshinder knyttet til fylkesveg. Erfaringer fra dette arbeidet kan overføres til vannområdene.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
149	Polarsirkelrådet	Ifølge vannforskriften skal miljømålene i § 4 - § 7 i utgangspunktet nås innen utgangen av den til enhver tid gjeldende planperiode. Nå er vi i den andre planperioden for disse vannområdene (tredje for Ranfjorden vannområde) og miljømålene er enda ikke nådd. Dette viser at det er urealistisk å nå alle miljømålene innen de oppgitte fristene. Årsakene kan blant annet være manglende ressurser i form av ansatte og finansiering, men også manglende initiativ til å få i gang tiltak.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
150	Polarsirkelrådet	I Ranfjorden og Rødøy/Lurøy vannområde er kommunen ansvarlig myndighet for henholdsvis 45 % og 68 % av tiltakene. Det er ikke realistisk at kommunene får gjennomført alle disse tiltakene innen fristene. Det blir derfor viktig å prioritere tiltak i de mest påvirkede og sårbare vannforekomstene. Andel tiltak gjenspeiler heller ikke at den desidert største påvirkningen i begge vannområdene er vannkraft.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
151	Polarsirkelrådet	Det er utførende å komme i gang med kartlegging og tilsyn av private avløpsanlegg. Arbeidet krever omfattende planlegging og saksbehandling og mange av kommunene har ikke de nødvendige ressurser til å starte disse prosessene. I tillegg må man være sikre på at man har entreprenører og rørleggere som har kompetansen som kreves for å følge opp pålegg som blir gitt til hus/hytteieerne. Det er behov for midler til å få i gang nødvendige prosesser.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
152	Polarsirkelrådet	Det er også ønskelig at man kunne sett på en mer differensiert forvaltning av utslipp fra private avløp. I dag stilles det like strenge krav til utslipp i de aller fleste kystvannsforekomster (foruten følsomme områder i henhold til vedlegg 1 i forurensningsforskriften), men mange plasser i Nordland har man veldig gode resipienter med stor vannutskifting. Enkelte plasser vil det heller ikke være mulig å få tømt anlegg på grunn av manglende fergeforbindelse. Øya Myken er et eksempel på dette.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
153	Polarsirkelrådet	Kommunene har mange oppgaver innen landbruk som de følger opp. En del av dette forbedrer vannmiljøet. Men de har i liten grad personalressurser til å starte prosjekter med tiltak ut over vanlig saksbehandling og rådgivning. Eksempler på dette er oppfølging av om kantsoner får stå eller blir reetablert der de mangler.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
154	Polarsirkelrådet	Det er viktig å fortsatt ha finansiering til vannområdekoordinatorstillingene for å klare å holde fokuset på dette arbeidet.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
155	Sabima	Det er derfor viktig at særlig kommunene og vannområdene blir bedre til å kommunisere hva som skjer i vannområdet og hvordan man kan medvirke. Det bør komme tydelig frem hva som er kunnskapsgrunnlaget, samt eventuelle mangler på kunnskap, hva som er utfordringene og hvilke løsninger som er valgt. Kommunikasjonen bør fortelle både om konkrete tiltak, for eksempel om avløp og utbedring av kulverter ved kommunal vei, og om overordnede	Innspillet videresendes vannområdene. Innspillet tas også med i det videre planarbeidet.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		prosesser og planer som ligger til grunn, for eksempel arealplan.		
156	Sabima	Mange kommuner mangler helt informasjon om vannforvaltning og arbeid for et bedre vannmiljø på sine nettsider. Vi ønsker derfor folkelig tilgjengelig informasjon om dette – noe vi også tror er viktig for folkevalgte politikere.	Innspillet videresendes vannområdene.	Innspillet videresendes andre
157	Sabima	Organiseringen av norsk vannforvaltning bygger på at lokale interesseorganisasjoner skal medvirke lokalt i vannområdene. Det er derfor viktig at det etableres fungerende lokale referansegrupper eller tilsvarende forum i alle vannområder. Referansegruppene bør bidra til å forbedre kommunikasjonen og skape muligheter for å diskutere utfordringer og løsninger. Dette krever at det settes av tilstrekkelige ressurser i vannområdene/vannregionene.	Innspillet videresendes vannområdene.	Innspillet videresendes andre
158	Sabima	I noen vannregioner/vannområder er det etablert tematiske grupper på eksempelvis økologi eller biologi/limnologi, landbruk, VA og overvann, og åpnet for at også medlemmer fra lokal/regional referansegruppe kan delta i disse. Det bør etableres slike grupper i forbindelse med restaurering av utvalgte vassdrag. Det samme gjelder for vilkårsrevisjoner. Vilårsrevisjoner bør kobles tydeligere på arbeidet i vannforvaltningen	Innspillet videresendes vannområdene. Det tas også med i det videre planarbeidet.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		- og må henge sammen med vassdragsrestaureringen.		
159	Sabima	Vi foreslår at vilkårsrevisjons-prosessene organiseres under vannregionutvalget eller vannområdeutvalget (avhengig av størrelsen på nedbørfeltet til det vassdrag hvis konsesjon skal revideres), på linje med de tema-grupper som er i enkelte vannområder. Dette er av vesentlig betydning for å identifisere restaureringstiltak og sikre gode og helhetlige landskapsøkologiske løsninger. Det er viktig at temaene som blir gjenstand for revisjon ikke fastsettes og "låses" for tidlig i prosessen.	Innspillet videresendes Norges- vassdrags og energidirektorat.	Innspillet videresendes andre
160	Sabima	Planprogrammene må tydeliggjøre at det er den aktuelle sektormyndigheten som er ansvarlig for å gjøre vurderinger etter vannforskriften § 12. De skal ikke bare vurdere om paragrafen kommer til anvendelse, men også hva som skal til for at vilkårene i § 12 er oppfylt. Dette gjelder både for enkeltvedtak, reguleringsplaner, og ved utarbeidelse og behandling av kommune(del)plan og regionale planer. Hadde § 12 vært anvendt på riktig måte, ville mange planer tidlig i prosessen måttet vurdere alternativer med ingen eller mindre påvirkning på vannmiljøet. Planprogrammet bør derfor	Tekst i kap. 2.1.5.1. i planprogrammet oppdateres.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		redegjøre tydeligere for vekten av å praktisere § 12 riktig, og også hvordan det skal registreres i vann-nett.		
161	Sabima	Det er vesentlig at miljømålene i vannforskriften er minimumskrav. Vannforskriften (§ 13) slår fast at dersom det i annet regelverk enn vannforskriften er fastsatt strengere krav, utslippsgrenser, utfasingsmål, mål for beskyttelse eller lignende, skal den strengeste bestemmelsen legges til grunn. Vi mener derfor at miljømål og tilstand for laks skal tilsvare mål etter «kvalitetsnorm for villaks», med mål om «høstbart overskudd». Vannforvaltningsplanene bør bruke kvalitetsnormens mål om «høstbart overskudd» direkte, uten omregningsnøkkelen som brukes i dag.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
162	Sabima	Veilederen for regionale vannforvaltningsplaner tar, i tillegg til strengere miljømål på grunn av annet regelverk, også opp strengere miljømål av hensyn til brukerinteresser. Typiske brukerinteresser omfatter, utover drikkevann og badevannskvalitet, eksempelvis fritidsfiske og lokalbefolkningens husholdningsfiske, friluftsliv, rekreasjon, og reiseliv. Planprogrammene bør derfor tydeliggjøre hvordan utarbeidelsen av vannforvaltningsplanen skal ivareta ulike brukerinteresser, og hvordan man skal avklare når brukerinteresser fører til strengere miljømål.	Innspillet tas med i det videre arbeidet. Planprogrammets kapittel 9 beskriver planlagt medvirkning ved oppdatering av den regionale planen. Innspillet videresendes også til Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Tas til orientering
163	Sabima	Vi ønsker at vannregionens/vannområdenes ulike arbeidsgrupper skal bli enda tydeligere samordningsforum for ulike aktører/etater som skal gjennomføre tiltak i ett og samme vassdrag/område, slik at man får mest mulig synergier og dermed samfunnsnytte for penga. Ikke minst må fokuset på tverrsektoriell samordning bli enda tydeligere i forbindelse med kommende vassdragsrestaureringer.	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
164	Sabima	Handlingsplanen for vassdragsrestaurering legges ikke frem før denne høringsperioden er over, men vi forutsetter at restaureringsarbeidet vil koordineres nedbørfeltsvis, i tråd med den nasjonale strategien for vassdragsrestaurering. Planprogrammene bør tydeliggjøre sektorenes (inkludert kommunenes) plikt å delta i det kommende arbeidet med å utvikle og samordne riktig tiltakspakke for de utvalgte vassdragene.	Kapittel 9.1. i planprogrammet endres med bakgrunn i innspillet.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
165	Sabima	Vi forutsetter at regjeringen forlenger perioden for Nasjonal strategi for restaurering av vassdrag 2021-2030, siden handlingsplanen ennå ikke er lagt frem, og listen over vassdrag som skal prioriteres ikke er harmonisert med prosessene i vannregionene. Vi oppfordrer også regjeringen til å etablere et restaureringsfond eller tilsvarende for å sikre finansiering av flerårige restaureringsprosjekter.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
166	Sabima	Det er bra at planprogrammene trekker frem at «Forskrift om konsekvensutredninger § 21 nevner spesifikt at vesentlige virkninger for vannmiljø, jf. vannforskriften skal vurderes i konsekvensutredninger av reguleringsplaner og tiltak.»	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
167	Sabima	Det er ikke troverdig å si at miljømålene er nådd og at en fjord eller elv har "god økologisk tilstand", samtidig som arter, til og med nøkkelarter for økosystemet, har nedadgående/svake bestander eller står på rødlisten. Det gir også meget merkelige signaler når det uten kommentarer eller forklaringer fremstår som at myndighetene tror at den kjemiske tilstanden skal være god overalt, i alt vann, i hele Norge, innen 2033, og i over 99% av vannforekomstene allerede innen 2027! Dette samtidig som man fortsatt ikke har avklart hvem som er ansvarlig for "gamle synder" fra industri, verft, havner, gruve osv. I Møre og Romsdal Vannregion tok fylkeskommunen dissens på den delen av vannforvaltningsplanen for 2022-2027 som gikk på statsforvalterens foreslåtte tiltak om rehabilitering av sjøbunn, og erklærte at det ville kreve statlig finansiering. Med de statlige bevilgninger og kapasitet til slike tiltak som finnes i dag, vil det ta hundre år og mer før alle norske vannforekomster oppnår kjemisk god tilstand. Disse helt overordnede problemstillingene må anerkjennes og tydeliggjøres i planene hvis de i det hele tatt skal fremstå som troverdige.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
168	Sabima	Det er et stort problem at vurderingen av økologisk tilstand i fjorder og langs kysten ikke omfatter hvordan det står til med fiskeartene som hører hjemme der, som kysttorskene og de anadrome laksefiskene. Vi mener det er svært viktig å inkludere fisk som kvalitetselement i fjordene og at det trengs fortgang i dette.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
169	Sabima	EU-kommisjonen påpekte allerede i 2012 at den norske vannforskriften mangler vanntypen "transitional waters"/overgangsvann. ESA gjentok dette i den ferske evalueringen av Norges gjennomføring av vanndirektivet, og kom med en tydelig anbefaling om at Norge bør ta inn overgangsvann som vanntype. Vi har foreløpig ikke sterke meninger om nøyaktig hvordan dette ordnes rent juridisk og forvaltningsteknisk, men formålet må være å få på plass et oppsett med vanntyper og kvalitetselementer som speiler fjordenes faktiske økosystemer og tilstand. Vår forståelse er at dette kan løses på ulike måter: - enten gjennom å innføre kategorien overgangsvann, og innenfor den opprette egnede kvalitetselement, - eller å jobbe for at kvalitetselementene for kystvann utvides til også å omfatte fisk	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Nordland har mye brakkvann. Innføring av kategorien "overgangsvann" kan gi rammer bedre tilpasset forholdene i vannregionen.	Innspillet videresendes andre
170	Sabima	Den største overordnede utfordringen er målkonflikter på politisk nivå, dvs. skal vi ha vann i elvene eller produsere mest mulig vannkraft? Skal vi ha laks i elvene eller kun oppdrettslaks i åpne merder langs kysten? Og skal kortsiktig profitt «vinne» over naturen - noe som gjelder fra	Tekst om målkonflikter tas inn i dokumentet hovedutfordringer.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		store saker som Førdefjorden og ned til alle andre mindre utbygginger der vannmiljøet forringes etter bit for bit-modellen.		
171	Sabima	Vi forutsetter at vannforskriftens § 12 vil oppdateres i tråd med Efta-domstolens dom i Fjordsøksmålet. Planforslagene på høring er basert på gjeldende versjon av vannforskriften, og vil derfor måtte oppdateres etter at regjeringen har innarbeidet Efta-domstolens konklusjoner i § 12, noe som vil påvirke vurderingen av all ny aktivitet som kan føre til forringelse.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Nordland vannregionmyndighet vil til enhver tid forholde seg til gjeldende utforming av vannforskriften.	Innspillet videresendes andre
172	Sabima	Som følge av politiske målkonflikter tildeles heller ikke sektormyndighetene tilstrekkelige ressurser for å kunne delta godt nok i prosessene eller til å gjennomføre nødvendige tiltak for at vi skal nå miljømålene. Dette gjelder ikke bare allerede nevnt opprensing og ansvarsklarering av gamle industri- og gruvesynder, men generelt for restaureringstiltak i vassdrag og langs kysten. Det er en kjempeutfordring at Miljødirektoratets tildelte pott for miljøtiltak ikke rekker til alle søknader som oppfyller kravene. Det er også en stor svakhet at midlene som kan omsøkes kun er for ett år av gangen, mens reelle miljøløft ofte krever arbeid i ulike faser, av flere aktører, over flere år. Vi mener vannregionene/vannområdene bør tildeles	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Aktiv deltakelse fra fagmyndighetene er en forutsetning for gjennomføring vannforskriften og det er viktig at disse har tilstrekkelige ressurser til å ivareta sin rolle. VRM mener også at bevilgninger til problemkartlegging og tilskuddsplanlegging bør styrkes. VRMs erfaring er at Miljødirektoratet nå i større grad prioriterer flerårige prosjekter ved tildeling av tilskudd.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		og koordinere langt større midler til å fordele på slike prosjekter.		

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
173	Sabima	Norge har mangelfull overvåking av kjemisk tilstand, noe ESA påpekte i sin evaluering av Norges gjennomføring av vanndirektivet. Andelen overflatevannforekomster som har kjent kjemisk status har økt fra 3 % i forrige planperiode til 8 % nå, og til 2 % for grunnvann (fra null i forrige planperiode), men vi er enige med ESA i at dette er langt fra tilstrekkelig. ESA påpeker at Norge må gjøre mer for å bedre dekningsgraden av andelen vannforekomster som overvåkes og viser eksempelvis til at andre land har etablert overvåking med grupperte vannforekomster for å få bedre dekning. ESA påpeker også at det er en mangel at de norske vannforvaltningsplanene ikke gir noe bilde av, eller diskuterer utviklingen av, de prioriterte stoffene over tid. Selv om vannregionene ikke styrer over statlige overvåkingsmidler, mener vi denne problematikken må tydelig frem, både som utfordring og i planprogrammene. Vannregionene bør også gi mer realistiske forklaringer og prognoser på når kjemisk god tilstand forventes oppnådd.	Kapittel 2.4. i dokumentet hovedutfordringer oppdateres basert på innspillet. Innspillet videresendes også Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
174	Sabima	ESA påpeker at seks av de ti prioriterte stoffene som er funnet i flest vannforekomster i Norge er allestedsnærværende, persistente, giftige stoffer som bioakkumuleres. Det viser hvordan disse verste stoffene påvirker mulighetene for å nå god kjemisk status i norske vannforekomster. ESA påpeker at de norske vannforvaltningsplanene ikke forklarer hvorfor flere prioriterte stoffer ikke er inkludert i overvåkingen som presenteres. Vi ønsker også mer utførlige forklaringer til de vannregionspesifikke stoffene, og deres belastning på miljøet, selv om de inntil videre kun fungerer som støtteparametere til økologisk tilstand.	Kapittel 2.4. i dokumentet hovedutfordringer oppdateres basert på innspillet. Innspillet videresendes også Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
175	Sabima	Det er problematisk at trafikklyssystemet ikke fungerer etter hensikten og at forvaltningen mangler virkemidler for å gjøre noe med de mange påvirkningene fra oppdrett, særlig fra rømt fisk og lus, men også i forhold til spredning av patogener og plast samt utslipp av organisk avfall, næringssalter og miljøgifter. Dette er hovedutfordringer på forvaltningsnivå, utover de miljømessige utfordringene som oppdretten medfører. Det er viktig å huske at, da påvirkning fra lus og rømming kom med i vurderingen for innværende planrunde, var det på tross av massiv motstand fra sjømatlobbyen som i det lengste insisterte på at det ikke fantes vitenskapelige bevis for at påvirkningen stammet fra oppdrettsanleggene. I år har havbruksmeldingen vært på høring og det har endt med et flertall for en rekke elementer som på sikt vil kunne få positive utslag for fjordmiljøet, i særlig grad for de anadrome laksefiskene. Det vil imidlertid ta tid, 2-4 år, før ny ordning skal være på plass. Inntil da skal trafikklyssystemet videreføres. Det vil derfor fortsatt være behov for stort fokus på de utfordringer lakselus, rømt oppdrettslaks og smittestoffer knyttet til oppdrett utgjør i tiden fremover, særlig overfor sjøørret og laks. Vi mener at det generelt trengs mer informasjon om: - Hvordan vannforvaltningen måler påvirkning fra akvakultur	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Det tas også med i det videre planarbeidet.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		- Hvilke tiltak som kan pålegges for å nå miljømål i vannforekomster med påvirkning fra oppdrett - Hvilke parametere som savnes (for eksempel fisk i saltvann) og hvorfor - Hvordan kumulative virkninger og samlet belastning forstås i forhold til miljømål og forholdet mellom resipient og økosystemer, samt ansvarsforhold i et område med flere aktører.		

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
176	Sabima	Det er også viktig at vannforvaltningen, både i vurdering av hovedutfordringer og i seinere utarbeiding av forvaltningsplaner og tiltaksprogram, tar inn over seg at det er mange andre arter som er kraftig negativt påvirket av vannkraft. 558 truede arter har ferskvann, våtmark og flomsonen langs vassdrag som hovedhabitat (Rødlista, 2021). Utover andre fiskearter, som benytter ulike deler av et vassdrag gjennom livssyklusen, omfatter det alt fra insekter (som elvesandjegeren), lav, moser og karplanter til bakkehekkende fugl, hvis reir druknes ved vannpåslipp «feil» tid på året. Det er problematisk at vannforvaltningsarbeidet, som skal være helhetlig og økosystembasert, ikke klarer å forholde seg til/ta inn mer helhetlige vurderinger av miljøtilstanden, som tilleggsvurdering ved siden av de utvalgte «kvalitetselementene som skal rapporteres til EU.	Tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
177	Sabima	Med hensyn til påvirkning fra vannkraft vil vi også trekke frem manglende tilsyn med gjeldende konsesjoner, der NVEs tilsyns- og beredskapsavdeling kun fokuserer på oppfølging i byggefasen, men ikke kontrollerer driften. Bedre tilsyn og kunnskap om faktisk tilstand i vassdragene ville bedret vassdragsmyndighetens kunnskap om faktisk tilstand, som ville bidratt til kunnskapsgrunnlaget for vannforvaltningen. Manglende tilsyn og oppfølging omfatter også i stor grad ulovligheter knyttet til hogst og annen ødeleggelse av kantsoner, jf. § 11.	Innspillet videresendes Norges- vassdrags og energidirektorat	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
178	Sabima	Det er en stor svakhet at myndighetene ikke har adgang til å gi pålegg gjennom standard naturforvaltningsvilkår for alle vannkraftanlegg, siden ikke alle har konsesjon, og siden eldre konsesjoner ikke omfatter slike vilkår. Det er i tillegg en utfordring at de viktigste og mest grunnleggende kravene for god økologisk tilstand/potensial (som vann i vassdraget) kun kan innføres gjennom vilkårsrevisjon, og at revisjonsintervallet er 30 år. Effektkjøring utgjør en stor belastning på mange strekninger, og det er en utfordring at vannforskriften og vannkraftreguleringen ikke har virkemidler for å begrense den på andre måter enn gjennom innføring av opp- og nedrampingshastighet ved konsesjonsgiving/vilkårsrevisjon.	Innspillet videresendes Norges- vassdrags og energidirektorat.	Innspillet videresendes andre
179	Sabima	Ifølge de nasjonale føringene for vannforskriftsarbeidet som kom i april, skal NVE gjøre en sammenstilling over påvirkningen fra de gamle kraftverkene som hverken har konsesjon eller miljøvilkår. Det er bra og på høy tid. Vi forutsetter at en slik gjennomgang også er tenkt at skal føre til at NVE kaller inn de med stor belastning etter vannressurslovens § 66, slik at de får konsesjon med moderne miljøvilkår. Flere av disse vil sannsynligvis være naturlige kandidater for vassdragsrestaurering, og slike større restaureringssatsinger kan ikke baseres på eventuelt frivillig vannslipp eller begrensinger i opp-/nedrampingshastighet, som myndighetene ikke kan kreve skal opprettholdes og som bedriften kan bryte med uten at det får	Innspillet videresendes Norges- vassdrags og energidirektorat og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. NVE er i gang med oppdraget og vannregionen bistår med å koordinere prosessen.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		konsekvenser for dem, mens livet i elva rammes hardt.		
180	Sabima	Det ligger et stort og uutnyttet potensial i å minske miljøbelastningen fra norsk vannkraft. Det finnes mye forskning om miljødesign og om hvordan driften kan tilpasses for å minske belastningen på vassdragenes økosystem, samt teknikk og kunnskap som i alt for liten grad benyttes i norsk vannkraft. Med miljødesign og økologisk tilpasset vannføring kan man få stor miljønytte gjennom mindre vannslipp enn ved statisk «Q95»-minstevannføring. Vi vil peke på at beregning av «krafttapet» med bruk av «Q95» blir misvisende høyt sammenlignet med om man benytter seg av tilgjengelig kunnskap og teknikk.	Innspillet videresendes Norges- vassdrags og energidirektorat.	Innspillet videresendes andre
181	Sabima	Det må prioriteres tiltak for å ivareta og forsterke økologisk funksjonelle kantsoner og restaurering av slike mellom kulturmark og vassdrag. Samtidig må det prioriteres tiltak for å redusere avrenning av gjødsel og f.eks. mye mer aktiv bruk av fangvekster.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
182	Sabima	Vi vil peke på at det som på kort sikt fremstilles som en målkonflikt mellom matproduksjon og vannmiljø, i et lengre perspektiv ofte også er en trussel mot selve matproduksjonen.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
183	Sabima	Landbruk omfatter også skogbruk, og det er viktig at effekten på vannmiljø får langt større oppmerksomhet innen skogbruket. Dette omfatter bl.a. avrenning og forurensing etter flatehogster, gjødsling, og andre skogbruksrelaterte inngrep (humus, nitrogen etc.), særlig hogst av kantsoner. Også terrengtransport som krysser vassdrag og vannrike vegetasjonstyper, samt skogsveibygging, har negative konsekvenser for vassdrag, myr, sumpskoger, flommarkskoger mm. Derfor må påvirkningen fra skogbruk med i vann-nett, dvs. vurderingen av påvirkning og tilstand for vassdrag.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator og Statsforvalteren i Nordland. Det tas også med i det videre planarbeidet.	Innspillet videresendes andre
184	Sabima	Det er bra at kantsoner/kantvegetasjon er blitt et eget tema i de nasjonale føringene. Det burde vært en selvfølge at kantsonene inngår i vurderingen av den økologiske tilstanden for vassdrag, og er derfor bra, og på tide, at det kommer med for neste planperiode. Det er umulig å oppnå god miljøtilstand i et vassdrag hvis ikke kantsonene «fungerer» og kan gjøre jobben sin!	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
185	Sabima	Siden kantsonene til nå er et forsømt område i norsk forvaltning er det viktig at arbeidet nå bevisstgjøres og vies tydelig plass i planprogrammet. Bevisstgjøringen i forvaltningen om kantsonenes betydning må også nå statsforvalteren og kommunene. Kantvegetasjon langs vassdrag må ikke flatehogges og det er viktig at kommunene gjennom arealplanlegging, byggesaker og landbruksforvaltning er bevisste på å bevare kantvegetasjonen langs vassdrag.	Tekst om kantsoner tas ikke inn i planprogrammet. Kantsoner som tema tas med i det videre arbeidet, herunder i arbeidet med revisjon av arealpolitiske retningslinjer.	Tas ikke til følge
186	Sabima	Miljødirektoratet har lyst ut oppdraget med å lage et landsomfattende tilstandskart over vassdragenes kantsoner, men det vil ta tid før et heldekkende datasett foreligger siden vassdragsmyndighetene ikke har data på dette per i dag. Vi har mange medlemmer i våre organisasjoner med som sitter på mye kunnskap om sine lokale vassdrag som gjerne vil bidra til faktagrunnlaget. Vi håper derfor at det i samarbeid med vannområdene eller gjennom statsforvalteren vil legges opp til at de kan bidra, slik at det for strekninger der det finnes kunnskap og informasjon om snauhogst og andre inngrep ikke vil være nødvendig å vente inntil et dekkende datasett foreligger.	Innspillet videresendes vannområdene, Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
187	Sabima	ESAs anbefalinger knyttet til kjemisk status omfatter blant annet at Norge må tydeliggjøre tiltakene som skal settes inn i områder med dårlig kjemisk tilstand. Vi mener det er viktig at de fulle miljøkostnadene ved bruk (enten fysisk eller kjemisk påvirkning) fremgår, slik at det også blir tydelig hva samfunnet tjener på å begrense	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		nye aktiviteter i tråd med gjeldende lovverk, og å stramme opp i vilkårene for eksisterende.		
188	Sabima	Vi vil minne om at restaurering og naturbaserte løsninger både vil bidra til å møte et endret klima og bidra til å oppfylle målene etter vanndirektivet. Restaurering og naturbaserte løsninger vil også minske naturskaderisikoen ved ekstremvær. En ny rapport dokumenterer at det i kommunenes arealreserver er satt av 192,7 km ² til utbygging av fritidsbolig, bolig og næring i aktsomhetsområder for flom. Mange kommuner har behov for å oppdatere og endre arealplaner for å redusere risiko og sikre bedre forvaltning av disse områdene.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
189	Sjømat Norge	I forslaget til plan for medvirkning er det gitt en god oversikt over når ulike myndigheter og berørte interessenter deltar i arbeidet. Det er imidlertid ønskelig at det fremgår mer tydelig hvordan medvirkning inngår i planarbeidet, som inkluderer kommunikasjon og forventningsavklaringer i forhold til havbruksnæringen i planarbeidet.	Kapittel 9 i planprogrammet oppdateres med bakgrunn i innspillet.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
190	Sjømat Norge	Vi ønsker å spille en positiv rolle, og bidra der vi kan. Vann er viktig. Havbruksnæringen deltar gjerne på: - Innspillsmøter og høringer - Deltagelse i regionale- og lokale referansegrupper/faggrupper - Muligheten til å gi innspill på evaluering av retningslinjer for ivaretagelse av vannmiljøet i kommunal- og regional arealplanlegging - Deltagelse på seminarer om ulike temaer, som for eksempel klimaendringer, effekter på vannmiljø og mulige tiltak - Samordningsarenaer som gir mulighet for deltakelse og medvirkning - Presentasjoner om havbruksnæringen	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
191	Sjømat Norge	Viktige tema som bør utredes nærmere, og få en forsterket oppmerksomhet er: - Kunnskapsinnhenting og prioritering av overvåkning i kyst- og fjordområder, der en mangler god informasjon om kjemisk tilstand - Klimaendringer og påvirkning på vannmiljø - Vedtak i Stortinget knyttet til behandling av Meld. St. 24 (2024-2025) – Fremtidens havbruk	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator og Statsforvalteren i Nordland. Det tas også med i det videre planarbeidet.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
192	Sjømat Norge	I forbindelse med revisjonen av forurensningsregelverket, der krav fra vannforskriften er integrert i akvakulturdriftsforskriften, ble det tydelig hvor viktig det er å klargjøre hvilket ansvar som ligger hos den enkelte aktør, og hva som kan håndteres i fellesskap. Det er mange kunnskapshull, og næringen blir pålagt dokumentasjon av kunnskap som i utgangspunktet skulle vært forvaltningen sin oppgave. Sjømat Norge ønsker for eksempel at fjordsystem blir vurdert helhetlig og i sammenheng, slik at nødvendige overvåkningsprogram samkjøres og at kostnadene fordeles likt på de næringene som påvirker et område. Dette vil være både tids- og kostnadsbesparende, og kan gi en bedre oversikt og vektlegging av alle påvirkningsfaktorer i et område. Det som skal dokumenteres av havbruksnæringen i henhold til vannforskriften, må være relevant. I tillegg må analysemetoder og grenseverdier være på plass før det blir stilt krav til analyse og overvåkning, som for eksempel kravet knyttet til biocidet tralopyril.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
193	Sjømat Norge	Når det gjelder kjemisk tilstand, oppleves det at dette ikke er kartlagt eller definert i svært mange sjøområder. Det bør tydeliggjøres hvordan punktutslipp vurderes og tillegges vekt i klassifiseringen av en vannforekomst. Dersom dataene fører til nedklassifisering av en vannforekomst, er det ønskelig at det beskrives	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		hvordan dette skal vektlegges og om det vil sette begrensninger for annen type næringsvirksomhet.		
194	Sjømat Norge	I forhold til klimaendringer savnes en tilnærming hvordan dette kan påvirke forholdene i vannforekomster, inkludert fjordene. Økt nedbør og avrenning kan gi høyere tilførsel av næringsstoffer, fra for eksempel jordbruks- eller utbygde områder. Det er behov for mer kunnskap om hvordan oksygennivå og andre faktorer som næringssaltutslipp påvirkes av klimaendringer.	Kapittel 3.3. i planprogrammet oppdateres med bakgrunn i innspillet.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
195	Sjømat Norge	Videre bør en ha en forsterket oppmerksomhet i planprogrammet i forhold til tre av vedtakene som ble fattet i Stortinget i forbindelse med behandling av Meld. St. 24 (2024-2025) Fremtidens havbruk – Bærekraftig vekst og mat til verden: <u>Vedtak 1040.</u> Stortinget ber regjeringen styrke det tekniske og biologiske datagrunnlaget for vurdering av miljøpåvirkning, inkludert overvåkning av lakselus, villfisk og fiskevelferd, med bruk av ny teknologi og automatisert datainnsamling. <u>Vedtak 1041.</u> Stortinget ber regjeringen sørge for at det utvikles et mer helhetlig og grundig kunnskapsgrunnlag for havbrukets miljøpåvirkning, herunder næringens faktiske og relative påvirkning på den norske villaksbestanden. I dette arbeidet skal det delta et bredt sammensett utvalg av forskere og fagfolk, og det skal fortsatt være åpenhet om metoder og modeller. <u>Vedtak 1042.</u> Stortinget ber regjeringen sørge for at erfaringene fra evalueringen av trafikklyssystemet skal brukes til å forbedre beslutningsgrunnlaget, og støtte utviklingen av en eventuell ny regulering. Dette gjelder blant annet at forskning og overvåkning knyttet til grenseverdier for villaksdødelighet, effekter av lusepåslag på villaksbestander og bestandsvurderinger av gytebestandsmål mv.	Kapittel 4.4. i dokumentet hovedutfordringer oppdateres med bakgrunn i behandling av stortingsmeldingen. Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		forsterkes. Videre oppfølging av disse tre vedtakene i Stortinget, kan være viktig å ta hensyn til i planprogrammet i forhold til vurdering av økologisk tilstand i den kommende planperioden.		

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
196	Sjømat Norge	Det er behov for å oppdatere datagrunnlaget for akvakultur i Vann-nett, der det også ses på hvordan punktutslipp og diffus påvirkning vurderes i forhold til effekten på en vannforekomst. I planprogrammet bør det beskrives hvordan dette tenkes gjennomført.	Kapittel 9 i planprogrammet oppdateres basert på innspillet. Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator og Statsforvalteren i Nordland.	Tas til etterretning
197	Sjømat Norge	En oppdatering av Vann-nett bør utføres mer regelmessig i alle regionene, basert på resultater rapportert inn av både næringsaktører og offentlige etater. Det er også viktig at oppdatert kunnskap raskt legges inn i databasen når feil og mangler blir påpekt. Det er ønskelig at det sendes informasjon til brukerne når kunnskapsgrunnlaget er oppdatert, samt at det fins en logg slik at det er mulig å se når endringer er gjennomført.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre
198	Sjømat Norge	Kurs i bruk av Vann-nett bør settes opp årlig. Det bør og lages en god veiledning eller et webbasert kurs, som kan ligge lett tilgjengelig for alle brukere av portalen. Dette vil være tidsbesparende for både næring og forvaltning.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
199	Sjømat Norge	I en ny vannforvaltningsplan er det behov for klare realistiske miljømål og tiltak som kan følges opp, samt et tydelig skille mellom tiltak havbruksnæringen har ansvar for, og øvrige tiltak i vannområdene som påvirkes av andre faktorer.	Innspillet videresendes også Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator. Innspillet tas også med i det videre arbeidet.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
200	Sjømat Norge	Beskrivelsen av tiltaksstatusen bør oppdateres. Det er ønskelig at tiltakene er basert på et godt kunnskapsgrunnlag. Det bør være en felles forståelse for når et tiltak skal brukes for å nå et miljømål. Vi ønsker at det skal rettes fokus på de tiltakene som skaper aktivitet, framdrift og innsats for å forbedre vannmiljøet. Dette bør innrettes slik at de som driver ansvarlig blir løftet fram, mens de som ikke driver ansvarlig får konsekvenser. Per i dag er det i hovedsak resultater for C-undersøkelser (C2) som gir grunnlag for klassifisering av kystvann, som kan gi et feil bilde av hvem som påvirker vannforekomstene. Vannforekomstene bør derfor kartlegges i større grad, og det er viktig å styrke FoU-samarbeidet i ulike regionene. Det er behov for å tydeliggjøre hvordan aktører som havbruk kan involveres i tiltaksanalysene, og hvilke datakilder som skal prioriteres basert på forskningsbasert kunnskap om miljøpåvirkning.	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator og Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre
201	Sjømat Norge	Jevnlige dialogmøter/referansegruppemøter med næringen og forvaltningen kan bidra konstruktivt for å sikre at oppdatert kunnskap generert av både næring og forskning ligger til grunn for fastsettelse av miljøtilstanden i de enkelte vannforekomstene.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
202	Sjømat Norge	En inkludering av KU i vannforvaltningsplanen med fokus på konsekvenser for miljø og samfunn støttes, dersom det settes av tilstrekkelig ressurser og prosesser for medvirkning. I denne bør en inkludere en beskrivelse av påvirkning fra de viktigste sektorene som bruker vann, samt informasjon om verdiskapning og sysselsetting fra disse, og på bakgrunn av dette vurdere hvordan vannforvaltningsplanen kan påvirke miljø og samfunn. En slik vurdering bør bygge på et oppdatert og helhetlig kunnskapsgrunnlag, der oppdatering av Vann-Nett vil være sentralt. I et slikt arbeid er det viktig å inkludere oppfølging av kunnskap som kommer som følge av vedtaket fattet i Stortinget ved behandlingen av Meld. St. 24 (2024-2025), som tidligere nevnt. Vedtaket viser at det er bred politisk enighet i at det er behov for et mer helhetlig og grundig kunnskapsgrunnlag for havbrukets miljøpåvirkning, inkludert næringens faktiske og relative påvirkning på villaksbestanden.	Innspillet tas med i det videre arbeidet. Innspillet videresendes også Miljødirektoratet som utarbeider felles mal for KU.	Tas til orientering
203	Sjømat Norge	Sjømat Norge mener at oppdatering av datagrunnlaget i Vann-Nett er sentralt, som tidligere påpekt. Dette bør prioriteres høyt i det videre arbeidet.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
204	Sjømat Norge	<u>Påvirkningskilder:</u> Alle påvirkningskildene i en vannforekomst må hensyntas og vektlegges på en god måte når det gjelder klassifisering, og disse bør sees i sammenheng. Søkelyset på grad av påvirkning bør også styrkes.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
205	Sjømat Norge	<u>Vann-Nett</u> : Data i Vann-nett må være faktabasert og ha oppdatert kunnskap om lus, rømming og andre utslipp fra næringen, som tidligere beskrevet. I dag er kjemisk tilstand i sjøfasen i svært liten grad kartlagt. Det anbefales at dette får et forsterket fokus i det videre arbeidet, som tidligere nevnt.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre
206	Sjømat Norge	<u>Miljøovervåking</u> : Miljøovervåkingsundersøkelser (MOM) viser i hovedsak god tilstand ved akvakulturlokaliteter. Det er viktig at vurderinger av havbruksnæringens påvirkning bygger på målbare data, og at fjordsystemer vurderes helhetlig med alle påvirkningskildene inkludert. Det bør vurderes å få et tydeligere skille mellom punktutslipp og diffus påvirkning, samt en vurdering hvordan dette påvirker effekten på en vannforekomst. Det er viktig at overvåkning av vannmiljøet i kystsonen styrkes, og at datagrunnlaget ikke kun er avhengig av næringens egne data. Dagens kunnskapsgrunnlag er for svakt til å vurdere miljøpåvirkningen i en vannforekomst, og det er behov for at dette styrkes gjennom målrettede, brede og standardiserte måleprogrammer.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
207	Sjømat Norge	<u>Konsekvensene av «dårlig» resipientstatus med svakt datagrunnlag:</u> Et av de mest bekymringsfulle aspektene ved den nye forurensningsforskriften er fokuset på prioriterte stoffer og hvordan dette kan påvirke klassifisering av resipienter. Det kan få en direkte og betydelig innvirkning på lokalitetstilganger og tillatelser for havbruksnæringen. Dersom en vannforekomst klassifiseres med økologisk eller kjemisk tilstand dårligere enn «god», kan det i praksis føre til at: - nye lokaliteter ikke får godkjenning - eksisterende lokaliteter må redusere produksjonen (MTB) eller det må gjøres kostbare tiltak - søknader om endret teknologi eller justeringer i areal, som i utgangspunktet søkes for å redusere miljøpåvirkningen blir avslått eller vesentlig forsinket - særskilte tillatelser etter forurensningsloven kreves, med uforutsigbare krav Utfordringen er at disse klassifiseringene i mange tilfeller er basert på et svært begrenset datagrunnlag, ofte med kun én eller noen få prøver. I enkelte områder har det ikke vært gjennomført representativ miljøovervåking over tid. Dette gir et svakt og usikkert grunnlag for forvaltningen når de skal fatte beslutninger, og det kan ha betydelige økonomiske og driftsmessige konsekvenser for aktørene i havbruksnæringen.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		Det som skal kartlegges av ulike stoffer iht. til krav i vanndirektivet må være relevant, og analysemetoder og grenseverdier må være på plass før det blir stilt krav til analyse og overvåkning. Veiledere må foreligge før revidert regelverk iverksettes.		

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
208	Sjømat Norge	<u>Lakselus og genetisk påvirkning:</u> Havbruksnæringen har gjort mange tiltak de siste årene for å redusere lusemengden i anleggene. Det blir knapt brukt medikamentell behandling mot lus da termisk-, mekanisk- og ferskvannsbehandling har overtatt som virkemiddel. Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget, så er det i dag stor usikkerhet knyttet til beregning av faktisk påvirkning av lus fra lakseoppdrettsanlegg på villaks. Sjømat Norge mener det er viktig at det her kommer et omforent kunnskapsgrunnlag om næringens reelle påvirkning på villaks, og ønsker i denne sammenhengen å trekke frem vedtaket i Stortinget ved behandling av Havbruksmeldingen, som tidligere nevnt.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
209	Sjømat Norge	<u>Rømming</u>: Sjømat Norge har en 0-visjon for rømming av fisk. Det operative målet er at rømming ikke skal påvirke villfisk negativt. (...) I rapporten «Rømt oppdrettslaks i vassdrag i 2024 - Rapport fra det nasjonale overvåkningsprogrammet» er innslaget av rømt fisk klassifisert i til sammen 196 vassdrag rundt om i landet. Av disse er 165 vassdrag (84 %) vurdert til å ha lavt innslag av rømt oppdrettslaks (10 %). Trenden på innslag av rømt fisk i elv har vært nedadgående i mange år og viser at næringens innsats har gitt en god effekt. Næringen har gode avbøtende tiltak i elv ved Oppdrettsnæringens sammenslutning for utfisking av rømt oppdrettsfisk (OURO), som tar ut rømt fisk i de elvene som har høyt innslag av rømt fisk i henhold til Det nasjonale Overvåkningsprogrammet for rømt fisk. De aller fleste elver OURO går inn i, har under 4 % innslag av rømt fisk etter at det er tatt ut rømt fisk før gyting i elv. I tillegg blir det tatt ut rømt fisk etter pålegg fra Fiskeridirektoratet etter rømmingshendelser. (...) Sjømat Norge mener det må tas utgangspunkt i et bredere kunnskapsgrunnlag, og det vil være nyttig å følge opp videre oppfølging av de nevnte Stortingsvedtakene i forbindelse med Havbruksmeldingen.	Innspillet videresendes Fiskeridirektoratet som sektormyndighet.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
210	Sjømat Norge	Havbruksnæringen opplever et paradigmeskifte i forhold til overvåkning av utslipp fra akvakultur. Næringen går i fra en modell med individuelle tillatelser til standardiserte krav, med omfattende krav til miljødokumentasjon ved nye lokalitetssøknader og endringer. Av nye og fordyrende overvåkningsregimer får oppdretterne nå ansvar for å kartlegge og overvåke utslipp av prioriterte stoffer, vannregionspesifikke stoffer og annen miljøpåvirkning. Disse kravene kommer ofte i forkant av etablering av lokaliteter med svært krevende kartlegging av sårbar natur, i tillegg til andre forskriftspålagte og standardiserte miljøovervåkninger. Havbruksnæringen støtter selvfølgelig målet om økt kontroll og god miljøstatus, men det er viktig å erkjenne at disse kravene stiller høye forventninger til dokumentasjonskapasitet, analysekompetanse og økonomisk bæreevne i næringen. Det er ønskelig at forvaltningen samarbeider med næringen for å finne praktiske og kunnskapsbaserte løsninger. Det er også behov for å finne en god overgangsperiode hvor private og offentlige aktører kan samarbeide om å bygge opp nødvendig analysekapasitet.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland, Fiskeridirektoratet og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
211	Sjømat Norge	Det er også ønskelig at ansvarsområdet mellom sektormyndighetene spesifiseres. Ansvaret for oppfølgingen av vannforskriften og gjennomføring av miljøtiltak er lagt til ulike sektormyndigheter. Dette innebærer at forvaltningsplanen og tiltaksprogrammet skal følges opp sektorvis og med sektorenes eksisterende virkemidler. Samordning mellom sektormyndighetene er sentralt. For å lykkes med den nye miljøreguleringen, trenger havbruksnæringen: - Presis kunnskap om hvilke stoffer og parametere som faktisk utgjør en risiko, og hvor de kommer fra. - Kvalitetssikring av klassifiseringsgrunnlag og tilstandsvurderinger. - God veiledning og dialog mellom oppdrettere, konsulenter og forvaltning. - Nasjonal samordning, rettferdig behandling og enhetlig forvaltningspraksis. - Overgangsordninger og rom for læring.	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
212	Sjømat Norge	Et godt kunnskapsgrunnlag vil være en svært viktig forutsetning for gjennomføringen av tiltak i vannforvaltningsplanen. Det er påpekt at dette ikke er godt nok eller tilpasset kravene i vannforskriften i forhold til lus og rømming. Vi håper at de faglige utredninger som det nå er politisk enighet om ved behandling av Havbruksmeldingen på Stortinget, kan bidra til dette i den neste planperioden. Det må bli en konsensus på hva som er reell påvirkning fra havbruk i forhold til både lus og rømming.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
213	Sjømat Norge	Det er også viktig at forvaltningen får avsatt nok midler til å dekke inn kunnskapshull i henhold til krav i vannforskriften. Det kan for eksempel være finansiering av større nasjonale overvåkningsprogram på viktige parameter som påvirker vannkvaliteten. Forvaltningen må også ha tilstrekkelig med tid og ressurser til å oppdatere kunnskapsgrunnlaget i Vann-Nett, slik at alle næringer blir målt på oppdatert kunnskap om sine påvirkningsfaktorer. Analysemetoder og grenseverdier for stoffer som skal måles, må være på plass. Naturtilstanden i miljøet må kartlegges, for å få målt reell påvirkning fra all type næringsvirksomhet.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
214	Sortland kommune	Planprogrammets kapittel 9 gir en god beskrivelse av planprosessen for den regionale vannforvaltningsplanen og kommunens mulighet til medvirkning. Det er ingen innspill til planprogrammets utforming og det anses som korrekt utformet.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
215	Sortland kommune	Kystvann- og brakkvannsforekomster er viktige vannforekomster i vår region og disse savnes bedre belyst.	Kapittel 2 oppdateres med tekst om brakkvann.	Tas til etterretning
216	Sortland kommune	I planprogrammets beskrivelse av arbeid med hovedutfordringer, oppleves beskrivelsen av avløp å være for generell. Ifølge planprogrammet er kommunens viktigste virkemiddel å ha oppdatert kommunal hovedplan for avløp. Forvaltningen må utarbeide en beskrivelse for hva en hovedplan minimum skal inneholde, og hvilke analyser den skal omfatte. Det er nødvendig å se spredt avløp i randsone for tett bebyggelse, i sammenheng med	Kapittel 3.1. "arbeid med hovedutfordringer" oppdateres med en bedre beskrivelse av hvordan vi kan jobbe for å oppnå med avløp for å oppnå bedre vannmiljø.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
		hovedplanarbeidet for offentlig ledningsnett. Et viktig prinsipp som bør legges til grunn, er at ledningsnett og spredt avløp får en helhetlig behandling, og at tiltaksgjennomføringen er basert på kost/nytteanalyse. En hovedplan må videreføres i en saneringsplan og/eller tiltaksplan for avløp og spredt avløp. Her vil det være en fordel om kommunene jobbet mest mulig likt innenfor fagområdet.		
217	Sortland kommune	Hovedutfordringene beskriver både den tilstanden man har i dag, og den tilstanden en ønsker å oppnå. Det bør foretas en vurdering av om naturtilstand er riktig vurdert, ettersom det er lokale variasjon i berggrunn og løsmasser	Lokal berggrunn og naturlig avsatte løsmasser gjør at ferskvann har ulike egenskaper ulike steder i landet. Disse forholdene kan mao. påvirke naturtilstand i ferskvann, eks. med naturlig høye forekomster av fosfor, og bør ifølge innsender legges til grunn for fastsetting av naturtilstand. Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland og Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
218	Sortland kommune	Vannforekomster som i dag har god økologisk tilstand, blir påvirket av turister og friluftsliv. Dette mangler som et tema innen påvirkning. Det er kjent forringelse av vannkvalitet på mindre vannforekomster som følge av turisme og friluftsliv.	Kapittel 4 "Påvirkninger i vannregionen" oppdateres med tekst om turisme og rekreasjon.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
219	Sortland kommune	Det er ønskelig med tekst om målkonflikter innenfor alle hovedtemaene. For eksempel oppleves det som vanskelig å navigere i landbrukssaker hvor hensynet til matproduksjon skal veies mot miljøverdier, der vannkvaliteten også påvirkes av avløp. Tilsvarende dilemmaer oppleves også i utbyggingssaker hvor utbygging, arealutnyttelse og verneinteresser alltid veies opp mot hverandre. Det oppleves som utfordrende at alle vannforekomster tillegges like stor verdi, uavhengig av størrelse	Tekst om målkonflikter tas inn i dokumentet hovedutfordringer. Kapittel 4 "Påvirkninger i vannregionen"	Tas til etterretning
220	Sortland kommune	Et viktig tema i vår region, er hvordan vi får en samfunnsutvikling samtidig som vi tar vare på vannmiljøet. Dette stiller store krav til kommunene og utbyggerne. Fremtidig forringelse kan motvirkes med korrekt tiltak allerede på plan-nivå, og i alle gjennomføringsfaser. Dette ønskes tydeligere omtalt i hovedutfordringsdokumentet.	Kapittel 4.1 "Urban utvikling" oppdateres med tydeligere teks om betydningen av arealplanlegging for vannmiljø.	Tas til etterretning
221	Sortland kommune	Det er ikke motvilje i kommunene til å gjennomføre målene som er satt for vannforvaltningen, men det ansees som for stor avstand mellom nasjonale og regionale politiske mål, og de mulighetene som kommunen har til å gjennomføre tiltak for å nå disse målene. I hovedutfordringsdokumentet er det ingen utredning av ressursbehovet som er nødvendig for å nå miljømålene. Dette omfatter både økonomi, arbeidskraft og kompetanse. Kommunene har mange andre oppgaver som skal prioriteres og det er vanskelig å få tak i arbeidskraft med tilstrekkelig kompetanse.	Kapittel 3.3. "Utfordringer som påvirker måloppnåelsen" oppdateres med tydeligere tekst om kommunenes behov for å kunne oppnå miljømålene.	Tas til etterretning

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
222	Sortland kommune	Måloppnåelse innen 2033 innebærer utbygging av renseanlegg for avløp. Dette gir store investeringskostnader for den enkelte kommune. Avgiftsnivået vil sprengte forsvarlige rammer og den enkelte innbygger vil få en særlig høy gebyrsats når det er få innbyggere å fordele kostnadene på.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
223	Sortland kommune	Kommunene ønsker at det foretas en vurdering av nødvendige ressurser, og at det ut fra dette legges opp til en streng prioritering av tiltak. Dette gir mulighet for en målrettet og riktig bruk av fristutsettelse etter vannforskriftens §9, og at vannforskriftens §10, med mindre strenge miljømål, kan vurderes brukt.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
224	Sortland kommune	Figur 9 i hovedutfordringsdokumentet; status for måloppnåelse og forventet miljøforbedring, er vanskelig å lese og å forstå. Tilstand god og svært god utgjør en så stor andel av vannforekomstene, at det blir vanskelig å se alvorlighetsgraden for moderat, dårlig og svært dårlig. Forskjellen i antall vannforekomster for vannområdene gjør også at det er forstyrrende at hele vannregionen presenteres i samme figur.	Innspillet støttes. Innspillet videresendes Miljødirektoratet som har ansvar for utarbeiding av figurene i dokumentet.	Innspillet videresendes andre
225	Sortland kommune	Kommunene er bekymret for det sterke fokuset på kommunalt avløp, private avløp og landbruk, mens det er mindre fokus på andre sektorer med mindre antall påvirkninger, selv om alvorlighetsgraden fra disse kan være større. For eksempel er ikke miljøgifter nevnt noe sted i planprogrammets beskrivelse av hovedutfordringer.	I arbeidet med å nå miljømålene jobber hver sektor med sine ansvarsområder. Det er i dag relativt få foreslåtte tiltak mot miljøgifter. Det vil jobbes med å få på plass tiltak mot miljøgifter selv da dette ikke er nevnt i kapittel 3 "Tema som vil få forsterket oppmerksomhet i planperioden".	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
226	Statens vegvesen	Statens vegvesen påvirker eller har innflytelse på hvordan andre påvirker vann gjennom utøvelse av vårt samfunnsoppdrag i tre roller; som fagorgan, byggherre og myndighetsorgan. På vannregion- og vannområdenivå fokuserer vegvesenet på vannforekomster langs det veinettet vi har eierskapet til, europa- og riksveinettet med mulig unntak av strekninger som bygges ut eller er bygget ut av Nye Veier AS. Statens vegvesen deltar gjennom sitt sektoransvar i vannregionens vannregionutvalg.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
227	Statens vegvesen	Vegvesenet vil i det videre arbeidet legge vekt på Regjeringens nye nasjonale føringer for arbeidet med å oppdatere de regionale vannforvaltningsplanene. Vi vil jobbe for å etablere ny og forbedret kunnskap knyttet til blant annet vandringshinder for fisk og andre vannlevende organismer, spredning av mikroplast og mulige renseløsninger	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
228	Statkraft Energi AS	Statkraft er positiv til vannplanarbeidet og mener målsettingen om en samordnet, tverrsektoriell innsats er viktig og riktig for å sikre godt vannmiljø og bærekraftig bruk av vannressurser. Samtidig er det avgjørende at mål som settes i planene veies opp mot ulemper for kraftproduksjon og samfunnskritiske tjenester som vi leverer.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
229	Statkraft Energi AS	At vanddirektivet knyttes tett til nye EU-regelverk og policyer, som f.eks. EUs taksonomi for bærekraftig finans, fellesskapsmål for vassdragsrestaurering og strategi for vannrobusthet, gir planene ny vekt og betydning som skjerper behov for kvalitet i faktagrunnlag og god involvering av aktører. Vi vil i denne sammenheng vise til høringsuttalelsen fra Fornybar Norge og støtter denne. Særlig vil Statkraft understreke behovet for kvalitetsforbedring på registreringer i Vann-Nett, og at det foretas en reell revurdering og oppdatering av tidligere karakterisering og miljømål. Statkraft understreket dette i flere høringsrunder knyttet til planene for 2022-27, og vi oppfatter de nye nasjonale føringene som svært tydelige på at slike oppdateringer er grunnleggende viktig for kommende planperiode.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering
230	Statkraft Energi AS	Vi registrerer at høringsdokumentene er ferdigstilt før de nasjonale føringene forelå. Dette er beklagelig fordi dokumentene etter vår oppfatning ikke reflekterer de tydelige føringene som er gitt, bl.a. om prioriteringer og begrunnelse, bedre kost-nyttevurderinger og oppdatering av tidligere mål og tiltaksforslag.	Innspillet tas med i det videre arbeidet.	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
231	Statkraft Energi AS	Vannkraft har hatt sterkt fokus både i pilotplanene og de to foregående planperiodene. Formål med- og prosess for planarbeidet er derfor godt etablert, og man har innen vannkraft kommet langt med hensyn til å identifisere påvirkninger og å gjennomføre aktuelle miljøforbedringer. Imidlertid ser vi at svakheter og feil fra tidlige planarbeider fortsatt legges til grunn for mål og tiltaksforslag. I planprogrammene savner vi konkrete forslag til prosess for å løse disse utfordringene og for å kunne følge opp forventningene i de nasjonale føringene.	Kapittel 9 i planprogrammet oppdateres basert på innspillet. Innspillet videresendes også Norges- vassdrags og energidirektorat, Miljødirektoratet nasjonal vannkoordinator og Statsforvalteren i Nordland.	Tas til etterretning
232	Statkraft Energi AS	Statkraft har inngående kunnskap om vassdrag innenfor våre reguleringer. Vi ønsker å dele denne kunnskapen og å kunne bidra i et arbeid for å bedre kvaliteten i Vann-Nett. Vi viser i denne sammenheng til uttalelser vi ga ved planhøringene i 2021, med omfattende innspill på konkrete feil og mangler i Vann-Nett. Vi ser at disse i begrenset grad er fulgt opp. For kommende planperiode ønsker vi derfor, i tråd med behovene og utfordringene som beskrevet over, en gjennomgang av våre vassdrag sammen med ansvarlige for registreringene innenfor hver region. Vi vil følge opp dette overfor den enkelte vannregion i løpet av høsten 2025, og håper et slikt arbeid kan prioriteres.	Innspillet videresendes Norges- vassdrags og energidirektorat, Miljødirektoratet som sektormyndighet og Statsforvalteren i Nordland. Fylkeskommunen jobber nå med å koordinere møter for oppdatering av vann-nett for tema vannkraft.	Innspillet videresendes andre
233	Statkraft Energi AS	Etter vårt syn er hovedutfordringen for perioden 2028-33 å kvalitetssikre kunnskapsgrunnlaget og å foreta en grundig rullering av planene i tråd med vanndirektivets prinsipper.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
234	Statkraft Energi AS	Statkraft mener tiltak fra ulike sektorer ikke bør settes opp mot hverandre. Med hensyn til ressursbruk og realisering av potensiale for miljøforbedringer er det samtidig avgjørende at tiltak sees i sammenheng og gjøres i riktig rekkefølge på tvers av sektorer. Vi ser det derfor som positivt at flere vannregioner framhever behov for helhetsvurderinger og bedre inkludering av flere sektorer i planarbeidet.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
235	Statkraft Energi AS	Den svært detaljerte inndelingen av vannforekomster som vi over tid har fått i Norge mener vi er en grunnleggende utfordring som i for liten grad drøftes i høringsdokumentene. Etter vår oppfatning medfører inndelingen og det svært høye antallet vannforekomster flere utfordringer. Det øker ressursbehovet og går ut over kvaliteten, fokus er i større grad på detaljer enn helhet og det medfører inkonsistens i registreringer, målfastsetting og i bruk av unntak. Statkraft vil i denne sammenheng vise til vedlagt utdrag fra dokumentet Hovedutfordringer i Trøndelag vannregion. Som aktør kjenner vi oss igjen i beskrivelsen og vil på det sterkeste oppfordre til at vannregionene sammen med sentrale myndigheter søker å løse disse utfordringene så langt som mulig før nye planer vedtas.	Kapittel 3.3. "Utfordringer som påvirker måloppnåelsen" oppdateres med bakgrunn i innspillet. Innspillet videresendes også til statsforvalteren og Miljødirektoratet.	Tas til etterretning
236	Stig Olaisen mfl.	Prioritering av kjemisk og økologisk overvåking: Økt og systematisk overvåking av miljøgifter og plast i vann, sediment og i marine organismer i Vesterålsfjorden og Straumevassdraget for å få et bedre kunnskapsgrunnlag om forurensningsnivå	Innspillet videresendes vannområdet	Innspillet videresendes andre

Nr.	Avsender	Innspill (sammendrag)	Vurdering	Behandling
237	Stig Olaisen mfl.	Kildekartlegging av forurensning: Planen bør inkludere kartlegging av lokale og langtransporterte kilder til kjemisk forurensning, inkludert landbasert avrenning, havneaktivitet, og forurensning av hav og sjøbunn forårsaket av akvakultur	Innspillet videresendes Statsforvalteren i Nordland.	Innspillet videresendes andre
238	Stig Olaisen mfl.	Oppgaver som krever betydelig kompetanse, er lagt på de enkelte kommuner. Fremdrift vil kunne sikres ved nært samarbeid mellom miljømyndigheter og ressurspersoner i de enkelte kommuner	Innspillet videresendes vannområdet	Innspillet videresendes andre
239	Stig Olaisen mfl.	Årsaker til forurensning er ofte komplekse, og skyldes også aktiviteter og virksomheter av samfunnsmessig stor verdi og betydning. Myndighetene må sikre økonomiske rammer som tillater kommuner å kartlegge årsaker og typer av forurensning og å iverksette avbøtende tiltak	Innspillet videresendes Miljødirektoratet som nasjonal vannkoordinator.	Innspillet videresendes andre
240	Vattenmyndigheten i Norrbottens län	Er beskrivelse av nuvarande miljötillstånd upplevs som korrekt. Vattenmyndigheten i Bottenvikens distrikt samt länsstyrelserna i Norr- och Västerbotten har inget ytterligare att anföra.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering
241	Vattenmyndigheten i Norrbottens län	De fokusområden ni beskriver är skäligen och relevanta. Huvudsakliga påverkanstryck har i stort sett beaktats. Det är oklart om trafikens påverkan på övergödningssituationen har räknats in eller om man bara beaktat jordbrukets påverkan. Det är möjligt att det pågår mindre anläggningsarbeten i norra Norge och det därmed inte är relevant, men i södra Norge så är en stor del av kväveutsläppen från de sprängmedel man använder vid anläggning av nya vägar och tunnlar. Detta är en påverkan som inte bör bortses från.	Innspillet tas med i det videre arbeidet	Tas til orientering

